

Молодий Комуніст

Орган Кіровоградського обкому ЛКСМУ

Виходить з 5 грудня
1939 року.

№ 13 (3988).

СУБОТА

26

БЕРЕЗНЯ 1988 р.

Ціна 8 коп.

КООПЕРАЦІЇ—

ШИРОКИЙ ПРОСТІР

НА ЧЕТВЕРТОМУ ВСЕСОЮЗНОМУ З'ІЗДІ КОЛГОСПНИКІВ

Колгоспи — невід'ємна складова частина соціалістичної системи. І, втілюючи в життя ленінські ідеї кооперації на сучасному етапі, трудівники села ставлять перед собою завдання: рішуче додати в роботу, відчутно збільшити свій внесок у досягнення нового якісного стану суспільства.

З такою настроєністю зібралися в Москві повноважні представники радянського селянства — делегати четвертого Всесоюзного з'їзду колгоспників.

Кремлівський Палац з'їздів. 10 година ранку. Опісками зустріли делегати і гості з'їзду товариші Горбачов М. С., Вороникова В. І., Громико А. А., Лигачова Є. К., Никонова В. П., Рижкова М. І., Слюнькова М. М., Соломенцева М. С., Чебрикова В. М., Щербицького В. В., Яковлева О. М., Демічева П. Н., Долгих В. І., Разумовського Г. П., Соловйова Ю. П., Тализіна М. В., Язова Д. Т., Бакланова О. Д., Бірюкову О. П., Лук'янова А. І., Медведєва В. А.

За дорученням союзної ради колгоспів з'їзд відкрив голова колгоспу «40 років Жовтня» Панфіловського району Талди-Курганської області Казахської РСР, двічі Герой Соціалістичної Праці Н. Н. Головацький.

Обираються керівні органи з'їзду. Делегати одностайно затверджують порядок денний.

Слово для виступу надається Генеральному секретареві ЦК КПРС М. С. Горбачову.

Виступ М. С. Горбачова був вислуханий з великою увагою і не раз супроводився тривалими оплесками.

З доповіддю про прискорення соціально-економічного розвитку колгоспів у нових умовах господарювання і демократизації управління, про проект Закону про кооперацію в СРСР та зміни у Примірному Статуті колгоспу виступив голова союзної ради колгоспів, голова колгоспу імені Володимира Ілліча Ленінського району Московської області двічі Герой Соціалістичної Праці І. І. Кухар.

Потім почалися дебати. В перший день роботи з'їзду виступали в основному керівники господарств. З доповіддю Мандатної комісії з'їзду виступив її голова Ю. А. Бражников, який очолює колгосп імені Кірова Каратузького району Красноярського краю. 24 березня продовжив роботу четвертий Всесоюзний з'їзд колгоспників. Делегати обговорюють питання про прискорення соціально-економічного розвитку колгоспів у нових умовах господарювання і демократизації управління, про проект Закону про кооперацію в СРСР і зміни в Примірному Статуті колгоспів. З доповіддю в цих питаннях виступив голова союзної ради колгоспів, голова колгоспу імені Володимира Ілліча Московської області двічі Герой Соціалістичної Праці І. І. Кухар.

Делегати говорять про те, що у виступі на з'їзді Генерального секретаря ЦК КПРС М. С. Горбачова дено глибокий аналіз стану справ в аграрному секторі економіки, розвитку ленінських положень про кооперацію, чітко визначено стратегічні напрями в роботі колгоспів.

Під впливом новаторських рішень квітневого (1985 р.) Пленуму ЦК КПРС і XXVII з'їзду партії, відзначалося в доповіді та виступах делегатів, у колгоспах, як і в усьому аграрному секторі, справи пішли успішніше. Перехід на економічні методи господарювання, широке використання підрядних форм стимулювання праці, агропромислова інтеграція і поглиблення демократії дали помітний імпульс зростанню трудової активності селянства.

Спинаючись на проект Закону про кооперацію в СРСР, делегати відзначали, що цей нормативний акт розроблено на основі ленінських ідей про кооперацію з урахуванням сучасного етапу розвитку продуктивних сил країни. Враховано також досвід колгоспного будівництва і діяльності інших видів кооперативів. Проект Закону увібрав усе те нове, що з'явилося в радянському суспільстві за останні три роки: розвиток демократії, гласності, здійснення радикальної економічної реформи. Закон націлює на всемірний розвиток колгоспів як переважаючої форми кооперації, сприяє правильному розумінню їх економічної, соціальної й політичної суті.

Для правового регулювання колгоспних відносин характерне поєднання державного і внутріколгоспного регулювання. Таке поєднання, говорилося на з'їзді, й буде досягнуте прийняттям Закону про кооперацію та Примірному Статуту колгоспу. З'їзд закінчив роботу.

(ТАРС).

Сьогодні Григорій Горбачов, вівчар колгоспу імені Богдана Хмельницького Ульяновського району — у Москві. На IV Всесоюзному з'їзді колгоспників. Представляє на ньому разом з іншими делегатами Кіровоградчину.

Хлопець очолює в своєму господарстві КМК вівчарів. Турбот, як він сам розповів перед від'їздом у столицю, з кожним днем більшає. Зростає виробничий план, який, до речі, члени комсомольсько-молодіжного постійно перевищують, додається й іншої роботи — як-не-як, весна прийшла. На знімку: чабан Григорій ГОРБАЧОВ.

Фото
В. ГРИБА.

УСЕ СПРАВЕДЛИВО І
ГЛАСНО. ПЕРЕМІГ
НАЙДОСТОЙНИШИЙ. ПРО
ВИБОРИ ДИРЕКТОРА
ЦЕНТРУ НТТМ «ЕФЕКТ»
М. КІРОВОГРАДА —

4 стор.

Демократія і
дисципліна. Ці

поняття можна і
треба поєднувати.
Але чи ціною компромісів? — «Дві
години з генералом» —

5 стор.

51-й ФУТБОЛЬНИЙ
ЧЕМПІОНАТ СТАРТУВАВ!
СЬОГОДНІ КІРОВОГРАДСЬКА
«ЗІРКА» В ХЕРСОНІ ЗУСТРІ-
ЧАЄТЬСЯ З МІСЦЕВИМ
«КРИСТАЛОМ». «М'ЯЧ —
НА ЦЕНТР» —

6—7 стор.

ЗАКОНОДАВСТВО КРА-
ЩЕ ГОТУВАТИ НА МІС-
ЦЯХ. «ДО СІМНАДЦЯТИ
І СТАРШІ» —

8 стор.

МОЛОДІЖНЕ ДОЗВІЛ-
ЛЯ В ПАВЛИШІ ОНУФ-
РІВСЬКОГО РАЙОНУ.
НАВРЯД ЧИ ВАРТО У ВИ-
РІШЕННІ ЙОГО ПРОБ-
ЛЕМ ВПАДАТИ У КРАЙ-
НОЩІ —

10 стор.

Гастрольна афі-
ша Кіровограда:
що залишається
з глядачем. «У
колі муз» —

9 стор.

на проза — у другому випуску «Соняш-
ника».

● Самоврядування в школі! А на фер-
мі! Теж цілком реальна річ, якщо...

● Пожежа! 011 Та годі сенсаційності —
врівноважено про стихію і про те, як її вга-
мовувати і (ще ліпше) попереджати.

читайте
в наступних
номерах

● «Своя мова — чужа!». Листи на стат-
тю під такою назвою продовжують надхо-
дити: роздуми, конкретні пропозиції...

● Ти довго й тяжко хворів... Видужав
(відносимо)... Повернувся до сім'ї, до колег...
А там... Підбірка «Особисте життя».

● До 70-річчя з дня народження В. П.
Козаченка; нові твори кіровоградських
поетів, «Читальня Івасика-Телесика», іроніч-

інформація

В обкомі
ЛКСМ України

Бюро обкому комсомолу розглянуло питання «Про роботу бюро Новомиргородського райкому комсомолу по активізації діяльності членів виборних органів районної комсомольської організації». Відзначено, що члени виборних органів райкому ЛКСМУ проводили певну роботу по керівництву районною комсомольською організацією, залученню комсомольців до роботи по виконанню рішень XX з'їзду ВЛКСМ і XXV з'їзду комсомолу України. За конкретним дорученням бюро райкому комсомолу членами виборних органів створені і діють клуби «Юний технік», «Червоний мак», дискусійний клуб. За пропозицією окремих членів райкому при районному комітеті комсомолу створено ініціативну групу по охороні річки Вись. Члени виборних органів на ряді підприємств і організацій входять в ради трудових колективів, що сприяє вирішенню молодіжних проблем.

Проте в діяльності виборних органів Новомиргородського райкому ЛКСМУ є суттєві недоліки. Ряд членів і кандидатів в члени райкому не знають своїх прав і обов'язків, знизилася активність. Їхня діяльність обмежується лише участю в роботі пленуму райкому.

При районному комсомолу створено шість постійних комісій. Однак діють вони вкрай рідко. Члени виборних органів практично не беруть участі у підготовці питань на бюро, пленуми райкому комсомолу.

Ще слабо тут залучають членів і кандидатів у члени райкому, членів ревізійної комісії до робочих груп по вивченню стану справ на місцях. Часто у вирішенні всіх питань життя і діяльності молоді райком комсомолу покладається лише на працівників апарату.

У прийнятій постанові бюро обкому ЛКСМ України вказано бюро Новомиргородського райкому комсомолу (перший секретар А. Стоян) на недостатню роботу по керівництву діяльністю членів виборних органів.

Рекомендовано міськкомам, райкомам комсомолу проаналізувати діяльність членів виборних органів, розглянути це питання на бюро. Треба активізувати роботу членів і кандидатів в члени міськкомів і райкомів комсомолу, членів ревізійних комісій, давати їм конкретні доручення у вирішенні молодіжних проблем, зобов'язати їх періодично звітувати у своїх комсомольських організаціях про виконання комсомольських доручень. Члени виборних органів повинні піднімати питання комуністичного виховання молоді на сторінках районної преси.

Бюро обкому комсомолу розглянуло ряд інших питань життя молоді області.

Увага: діє «вечірній райком»

У Кіровоградському районі відбулися організаційні збори комсомольців-депутатів двадцятого скликання. За ініціативою молодих обранців створено тимчасову комсомольську групу районної Ради народних депутатів. Її секретарем обрано студентку КіСМУ Галину Цимахович, а заступником — плюсара заводу «Гідросила» Віктора Козубенка.

Тимчасова депутатська має чіткий план роботи, яким передбачено проводити зустрічі з молоддю підприємств і організацій, спільні рейди-перевірки тощо. А для початку молоді депутати вирішили організувати «вечірній райком» комсомолу. Працюватиме він у неробочий час, раз на тиждень.

Депутати вирішуватимуть питання тимчасового працевлаштування студентів і школярів, запропонують допомогу психолога молодим сім'ям, даватимуть юридичні консультації, експрес-інформацію центру НТТМ та міського молодіжного центру.

Спільно з районним штабом «Комсомольського прожектора» «вечірній райком» проводитиме рейди по молодіжних гуртожитках, кафе, дискотеках, спортзалах.

Отже, називаємо перший день прийому райкому — 29 березня. А надалі — щовівторка, з 18 до 19 години 30 хвилин.

Телефони: 3-30-63, 3-30-61, 3-30-97, 3-32-43.

Дискотеки

Ідуть звідусіль

З 8 по 10 квітня цього року на базі молодіжного клубу «Олімпія» Кіровоградського будинку культури імені Компанієцької проходить обласний огляд-конкурс дискотек та семінар-практикум керівників самодіяльних дискотек.

На огляд кожна дискотека представляє одну програму — тематичну, розважально-пізнавальну чи суміщену.

Колективи дискотек-переможниць огляду

одержать дипломи оргкомітету конкурсу, а кращі учасники — грамоти й призи.

Одночасно з оглядом діятиме творча лабораторія для ведучих дискотек. У ній візьмуть участь колеги з Одеси. Всі бажаючі запрошуються на перегляд дископрограм 9 квітня 1988 року в Кіровоградський будинок культури імені Компанієцької. Початок о 15 годині.

ОРГКОМІТЕТ.

З Новим роком!

Із 1367-м роком вас за місячним календарем! Хай вам багатшає здоров'я і добра!

Так або приблизно так вітають нині один одного і своїх друзів афганські студенти кіровоградських вузів та середніх спеціальних навчальних закладів. Зів та середніх спеціальних навчальних закладів. Нашого фотокореспондента В. ГРИБА на один із святкових вечорів запросили афганці, котрі навчаються в Кіровоградському медичному училищі. Це вже втретє вони влаштовують такі зустрічі. Гості й організатори цього вечора (готували разом зі студентами-узбеками з педінституту) одностайно визнали її найбільш вдалою: у програмі було стільки гумору, веселих сценочок та дотепів, що наступного року їм доведеться добряче помішувати над ще оригінальнішим сценарієм. Гості дізналися, що свято весни в Афганістані називають святом червоного тюльпана; дружно підіграли оплесками в смесонському національному танці запальних НАСЕРА й САЛЕХА та СЕРАДЖУНІ-НА, котрий довів, що на дар'я (афганському барабані) грати можна віртуозно, всі зачудовано слухали милозвучних народних пісень... Секретар міського комітету Демократичної організації молоді Афганістану Саміхулла САМІ (знімок угорі) жартома констатує: для його земляків відтепер весна вже точно прийшла і в Кіровоград.

...ПЛЮС ГАРНИЙ НАСТРІЙ

С. В. Хлопотіна, культ-організатор будинку піонерів Ленінського району, зустріла кореспондента з «образом»: ви, мовляв, живете поруч, а до нас так рідко зазираєте. Справді, редакція розташована на одній вулиці і можна було б заходити на вогнище будинку піонерів частіше. Його двері завжди відчинені не тільки для учнів шкіл Ленінського району і не тільки під час канікул. Тут, незважаючи на зовнішню непривабливість (хоч і знаходиться будинок піонерів у центрі міста), завжди гамірно. Так буде під час канікул. Малат чекать цікаві раники, напередодні виходу тижневика відкривається виставка дитячої технічної творчості. 26 березня о 10 годині ранку у будинку культури імені Калініна почнеться Тижень музики, в якому візьмуть

участь всі колективи шкіл Ленінського району.

Обіцяє бути цікавою і зустріч молодших школярів з ансамблем народних інструментів музично-педагогічного факультету педінституту. А старші школярі під час шкільних канікул матимуть змогу майже щодня відвідувати «Музичні вечори для старшокласників», де познайомляться із джазовою музикою (виступатиме «Дікселенд» з педінституту), слухатимуть вірші, пісні композиторів Кіровоградщини.

«На канікулах у нас завжди весело, — говорить Світлана Володимирівна, — приходить, переконаєтесь. Наші гуртки відпочивають.

Конкурси, концерти, фестивалі — це для нас найкраща форма відпочинку».

Л. КАРИМОВА.

ВСЕ ЗАКІНЧИТЬСЯ «ГУМОРИНОЮ»

Щороку під час весняних канікул школярів в обласній бібліотеці для юнацтва імені О. М. Бойченка проводиться Тижень дитячої та юнацької книги. Цього року книжчині іменини (з 23 по 31 березня) присвячені 70-й річниці ВЛКСМ.

До бібліотеки запрошені письменники із Києва та наших земляків. Свято книги вийде за стіни бібліотеки. Письменники проведуть зустрічі з читачами в Кіровоградському госпіталі ветеранів війни, школах-інтернатах

КА-НІ-КУ-ЛИ!

Олександрійського району, в СПТУ-2. Однією з основних тем свята стане пропаганда творів українських авторів. У плані роботи тижня: обговорення книги «Аист» О. Дмитренка, зустріч «за круглим столом» і чужому наукається, й свого не цурайтесь...».

27 березня, в Міжнародний день театру, до бібліотеки завітають актори театру імені Кропивницького.

У рамках книжчиного тижня 1 квітня в бібліотеці імені О. М. Бойченка відбудеться «Гуморина-88».

Н. ГОРНИХ, старший методист обласної юнацької бібліотеки імені Бойченка.

погір

17 обласний зліт молодих педагогів розпочав свою роботу урочистим відкриттям 23 березня в будинку культури імені Компанієцької обласного центру.

Перед присутніми виступили секретар обкому Компартії України С. М. Шапікіна, завідую-

чий обласним відділом народної освіти Б. П. Хижняк, заслужений вчитель УРСР С. В. Логачевська з Балахівської середньої школи Петрівського району, проректор Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна Б. В. Кучинський, секретар обкому комсомолу Л. Єгельська, відмінник народної освіти Р. Д. Губенко з Кіровограда, молода вчителька Т. А. Блінова, голова ради молодих педагогів зі Світловодська

22 і 23 березня в Кіровограді відбувся перший обласний зліт юних винахідників і раціоналізаторів. В останні роки дитяча технічна творчість одержала широкий розвиток, наповнилася новим змістом. В практику роботи увійшли конкурси по моделюванню і створенню нових зразків сільгосп- і будівельної техніки, виготовленню наочних посібників для шкіл. Юні техніки одержують завдання наукових установ, вузів по розробці нових конструкцій для різних галузей народного господарства.

Під час зльоту юні винахідники і раціоналізатори обмінялися досвідом роботи, взяли участь в роботі секцій, захисті власних рефератів. Обговорили також проблеми, які сьогодні стоять перед станціями юних техніків. Відзначено, що мало ще в області створено клубів дитячої технічної творчості на підприємствах. Є труднощі із забезпеченням станцій матеріалами тощо.

Відкрито виставку науково-технічної творчості юних винахідників і раціоналізаторів, триває тижень науки і техніки профтехосвіти в кіровоградському Будинку техніки.

І. Б. Гаврилюк та інші. Учасники зльоту прийняли звернення до всіх молодих вчителів області. Завершилася зустріч концертом народного аматорського танцюваль-

ного ансамблю «Юність» Кіровоградського педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна. (Роздуми і нотатки з цієї зустрічі читайте в наступних номерах).

КОНЦЕРТ У «ВЕЛИКОМУ ЗАЛІ»

Мова, звичайно, не про Великий зал московської консерваторії. Великим залом у «Проліску» називають головний репетиційний зал, де 18 березня танцюристи ансамблю виступали перед своїми шкільними вчителями. Були виконані добре відомі присутнім і зовсім нові хореографічні номери. Серед них — «Веселі гуцулята», латвійський танок «Сенайс данцис», білоруський — «Растрпадка», мексиканський — «Авалюль-ко».

А 22 березня головний склад ансамблю вихав на Урал, де під час шкільних канікул відбувся і Всесоюзний фестиваль дитячого мистецтва, присвячений

70-річчю Ленінського комсомолу. У фестивалі візьмуть участь кращі дитячі колективи художньої самодіяльності з усіх братніх республік, гості із зарубіжних країн. «Пролісок» представлятиме на святі України. За час фестивалю ансамбль дасть близько 15 концертів в різних містах Уралу. «Молодий комунар» обіцяє читачам детально розповісти про дитяче свято в своїх квітневих номерах.

Наш кор.

«ЕФЕКТ» ПРОПОНУЄ І ГАРАНТУЄ

Необхідна довідка

Розповідає завідувачий сектором обкому ЛКСМУ Олег ШТАДЧЕНКО:

— У республіці нині діє 14 подібних центрів НТТМ. Менше ніж за рік ними укладено 826 господарських договорів на суму 9,1 мільйона карбованців. 371 договір на суму 2,4 мільйона карбованців виконано.

Що ж являє собою центр НТТМ? Це державна посередницька фірма, яка організовуватиме на договірній основі виконання науково-технічних розробок в будь-якій галузі науки і техніки. Таким чином, задовольнятимуться конкретні замовлення підприємств, закладів та організацій практично всіх сфер народного господарства. Підприємства, задоволені результатами спеціалістів, науковців, які працюватимуть у вільний від основної роботи час.

Користуючись послугами Центру, замовники матимуть можливість прискорити впровадження досягнень науково-технічного прогресу на своїх підприємствах, а виконавці — повніше використовувати резерви вільного часу для додаткових занять науково-технічною творчістю з найбільш актуальних проблем. Ясне річ, раціоналізаторам та винахідникам, науковцям виплачуватимуться винагороди, які повніше відповідатимуть особистому трудовому внеску.

Головний вигравш від такого ділового співробітництва — оперативне втілення науково-технічних ідей і задумів, винаходів і пропозицій у виробництво. Оплата праці членів творчих колективів проводитиметься після завершення і здачі замовнику всіх робіт.

Усім вченим, винахідникам, раціоналізаторам, спеціалістам будь-яких професій, які бажають на ділі реалізувати свій творчий потенціал, а також господарським керівникам, зацікавленим у впровадженні ефективних новин на своїх підприємствах, центр НТТМ пропонує ділове співробітництво з метою більш повного вивчення попиту і пропозицій на науково-технічні розробки. Центр формує портфель замовлень і пропозицій виконавців.

Здрастуй, директоре!

Кандидатів було п'ятеро: Інженери Віталій Мекляков, Геннадій Тупчієнко і Сергій Якобчук, завідувачий відді-

лом робітничої молоді та НТТМ Кіровського райкому комсомолу Костянтин Очеретяний та завідувачий відділом робітничої і сільської молоді обкому ЛКСМУ України Микола Цуканов. Власне, двоє останніх — теж дипломовані інженери, свого часу працювали за обраним фахом.

Хто з них зуміє найкраще організувати роботу Центру, переконав всіх у доцільності його існування? Хто, як капітан чи лоцман, проведе екіпаж (даруйте за подібне порівняння) ініціативних, амбітних, талановитих (не по-боїмося цього слова) молодих людей серед рифів упередженості й недовіри? Відповідь на ці запитання мали дати члени бюро Кіровського райкому комсомолу та координаційної Ради НТТМ.

Не будемо переповідати про всі етапи конкурсного відбору. Їх було кілька: співбесіди і ділові ігри, захист кандидатами власних програм діяльності.

І останній етап — вибори. У залі — тільки люди зацікавлені. Зацікавлені в одному: Центр повинен мати гідного керівника! Претендентів залишилося двоє — Геннадій Тупчієнко і Микола Цуканов. Тепер все залежатиме від них. Обидва мають гранично чітко відповісти на запитання: з чого думаєш почати роботу?

Геннадій ТУПЧІЄНКО:

— Треба мати два-три вагомні договори. Виконання їх дасть необхідні кошти для розвитку. І якнайменше реклами на першому етапі! Чому? Уявіть ситуацію: при великій кількості замовлень відповідно тривалішими стануть і строки їх виконання. Боюсь, що це може відштовхнути партнерів. Чого доброго, подумують: створено чергову бюрократичну інстанцію. Розвиватися треба поступально, враховуючи наші реальні можливості.

Микола ЦУКАНОВ:

— Обов'язково спираємось на координаційні ради, що діятимуть на великих підприємствах і в районах. Від них, активістів Центру, залежатимуть і наші замовлення, і строки їх виконання.

Важливо також визначитися: які напрями, розробки стануть пріоритетними?

І ще: максимум гласності, замовники повинні зацікавитися нами, повірити в доцільність нової справи.

А потім були запитання. Різні.

— Яким бачите майбутній штаб Центру?

Претенденти були один-одинешніми:

— Працювати повинні лю-

члени координаційної Ради та бюро райкому приступати до голосування. Через кілька хвилин повідомляють: директором обрано Миколу Цуканова. Геннадію Тупчієнку запропоновано посаду заступника директора.

Отже, перший у Кіровограді центр НТТМ діє. Що правда, не має він ще приміщення (воно тільки підбирається), не може похвалитися і значними фінансо-

розробкам. Серед них і несподівані — спроектувати молодіжний житловий комплекс, запропонувати план реконструкції зони відпочинку поблизу вулиці Бєляєва. Є у новоствореної організації і надійний актив — близько 200 науковців, інженерів, молодих раціоналізаторів.

Як мовиться, вітрила підняті. В добру путь!

До речі, а ви б не хотіли взяти участь в практичній діяльності Центру? Тоді за-

«Хочеш стати директором? Стань ним!»

Для цього є всі можливості. Головне, щоб був ти людиною грамотною, енергійною, діловою, чутливою до всього нового... «Оголошення такого змісту помістив „Молодий комунар“ на початку лютого нинішнього року. Так обком комсомолу та Кіровський райком м. Кіровограда впровадили всіх бажаючих взяти участь у конкурсі на вміщення вакантної посади директора центру науково-технічної творчості молоді.

КАРТКА ВИКОНАВЦЯ

Прізвище _____

Ім'я _____

По батькові _____

Домашня адреса _____

Місце роботи (навчання) _____

Посада _____

Рік народження _____ Освіта _____

Вчений ступінь _____

Спеціальність за освітою _____

Якими ще спеціальностями володієте? _____

Яку роботу (завдання) готові виконати? _____

Чи маєте винаходи (кількість)? _____

Наукові праці (кількість) _____

Яку ідею, винахід, рацпропозицію можете запропонувати для розробки? _____

Дата заповнення картки _____

Цей бланк просимо надсилати за адресою: м. Кіровоград, вул. К. Маркса, 41, обком ЛКСМУ України, відділ робітничої молоді. Телефон для довідок 4-73-70.

вими можливостями (5 тисяч карбованців, виділених Кіровським райкомом комсомолу для розвитку, — ото й усе). Та важливо інше: Центром зацікавився ряд підприємств і організацій області, вже надійшло 18 пропозицій на технічні

повніть анкету, яку ми сьогодні публікуємо. І — держайте!

Микола ЧЕРНЕНКО, Василь ГРИБ (фото).

На знімках: (зверху) директор центру НТТМ «Ефект» Микола ЦУКАНОВ.

Тетяна САМОТУГА, секретар комсомольської організації Комсомольського відділка, завідувача дитячим садком:

— Почну з відпочинку. Якось звикли ми, що про нього говоримо завжди після виробничих питань. Моя думка така: коли в людини поганий відпочинок, зіпсований настрій — повної віддачі на робочому місці годі й чекати. Раніше в нас взагалі ніде було змістовно провести вільний час. Тепер у гості часто приїждять музичний колектив з Ульяновського відділка, де створено хор-ланку, вокально-інструментальний ансамбль. Проводимо дискотеки.

Втім, одними дискотечками справу відпочинку важко вирішити. Уявіть: збереться в так званому клубі, вірніше, червоному кутку, людей видімо-невидімо. Серед них і люди похилого віку. Молоді потанцювати хочуться, а повернутися ніде. На жаль, іншого, більш просторого приміщення не маємо.

Був у нас клуб. Якби відремонтували — ходили б туди. Так ні, зробили з того приміщення квартири. Чотири. Три сьогодні пустують. Ми багато нічи говоримо про те, що повинні навіть викинути зі свого лексикону термін «неперспективні села». Комсомольське ми так не називаємо, хоча де ж у нього перспектива, коли пустують будинки? Не приживаються люди...

Анатолій ТРИГУБ, токар цукрового заводу:

— У комітеті комсомолу маю доручення: відповісти за спортивно-масову роботу. Цього напрямку на цукрокомбінаті керівництво приділяє велику увагу. Молодь із задоволенням відвідує спортивні секції, бере участь у районних, обласних і навіть республіканських змаганнях. Маємо грамоту за третє місце в розіграші кубка республіки серед команд системи цукрової промисловості.

Спорт — то єдина вірада молоді, бо чим іще можна зайнятися у вільний час? Я повністю підтримую Таню, котра говорила про напірлі проб-

лему з організацією дозвілля.

Тетяна САМОТУГА:

— Відразу ж доповню: у нас не таке й безвихідне становище. Бракує художнього керівника, який міг би налагодити проблему. Самородків-співаків і танцюристів багато, вони хотіли б і до сусідів з концертами поїхати. Невже

нашого магазину — замочок. Та коли він і працює, товарів у ньому майже немає. Керівництво про це знає, однак чомусь мириться з таким становищем.

Анатолій ТРИГУБ:

— А от у виробничих успіхах похвалитися не можемо. Верстати старенькі, часто-густо псуються. Про високу

Василь ЩЕРБАК, секретар комітету комсомолу Маловісківського цукрового комбінату:

— Напевне, не вина адміністрації, що в дитячому садку холодно. Вугілля виділяється на опалення вдосталь, приходили туди й спеціалісти, обдивлялися все. То приміщення такі, що важко їх «обігріти».

що це, іншими словами, справа молоді. Хоча більшість такої думки: в хорі повинні брати участь всі бажаючі, а не лише молодь.

Олександр ГОТОВКО:

— Організувати хор, ВІА, — справа, звичайно, корисна і потрібна. Візьмим хоча б Ульяновський відділок. Робота там ведеться, хоча й проблеми є. Та ж прогнила долівка, замок на дверях. У нас, в Лозуватці, кіно хоч частіше крутять. В Ульяновку приїде кіномеханік декілька разів на тиждень, здебільшого у вихідні, і тому раді.

Тетяна САМОТУГА:

— Я теж хочу сказати про кіно. Вузькоплівочний апарат тархить. Біля нього метушаться діти. Завклубом тицьне їм карбованця, ті й раді. Вибору картин немає. Що привезуть — тому й раді.

Василь ЩЕРБАК:

— Невже, Таню, в Комсомольському одні неполадки? П'ятнадцять комсомольців в організації, багато чого можна зробити...

Тетяна САМОТУГА:

— Робимо. Не все, правда, вдається. Трапляється, візьмешся за справу, а на шляху — перепони. Руки опускаються. Не хочу перераховувати ще раз згадані причини, які псують настрій. А комсомольців у мене значно більше, ніж п'ятнадцять. До тридцяти буде. Тільки не знаю, як з ними справитися.

Адміністрація цукрокомбінату приймає на роботу (звільняє теж), не вважаючи на думку комітету комсомолу, його первинних. Немає в цьому плані потрібної взаємодії.

Юрій УСЛИСТИЙ:

— У цьому році я, як голова штабу «Комсомольського прожектора», ще не взявся серйозно за роботу. Однак хочу допомогти виявити хитрунці, котрі не стали на комсомольський облік. У цьому напрямі ми не бачимо належної підтримки з боку керівництва.

Для штабу «КП» роботи — непочатий край. Певен — прожектористи спрямують світло і на названі сьогодні недоліки.

Коментар першого секретаря Маловісківського райкому комсомолу Івана ХМАРИ:

Тетяна САМОТУГА:

— Від відвідін представників адміністрації дошкільного закладу нам не стало легше. Прийдуть, подивляться, щось запишуть у блокнот, зрештою — пообіцяють. Цими своїми приходами нас не зігріють. Ми відчуваємо дефіцит турботи керівників комбінату. Пропоную: поставити питання опалення перед дирекцією ще раз. Можливо, звідси й причина, що не залишається в нас молодь. Глянеш на порожні хати, сумно стає.

Тетяна ДОРОХТЕЙ:

— Підтримую свою тезу. Дійсно, варто більше уваги приділяти побутовим питанням, відпочинку. В клубі цукрового комбінату молоді, наприклад, ніде й потанцювати. Падає штукатурка зі стелі, підлога теж не краща, ніж у дитсадку села Комсомольське. На ремонт виділяються кошти, він проводиться часто. Вважаю, що можна збудувати новий клуб за ті гроші. Варто подумати й про приміщення для бібліотеки, обладнати його.

Василь ЩЕРБАК:

— Не говоріть, дівчата, що в нас ніде відпочити. Самі ж недавно хвалилися, що налагодилось в Комсомольському з дискотекою, ми й у себе, на цукрокомбінаті, створюємо ВІА. На свята теж організуємо й проводимо тематичні вечори відпочинку.

Юрій УСЛИСТИЙ:

— Ти, Василь, напевне чув, що сказав наш директор Валерій Якович Залесний про хор,

У КОЛОВОРОТІ ПРОБЛЕМ

Чимало корисних справ на рахунок комсомольців Маловісківського цукрового комбінату. Спільнська організація має добрі традиції, вона по праву вважається однією з кращих у районі. Втім, виробничі успіхи не завжди радують молодь. Чому? Про це й йшла мова членів комітету комсомолу за «круглим столом», організованим нашим тижневиком.

не можна знайти бажаючих і направити їх на навчання у вуз чи училище?

Юрій УСЛИСТИЙ, голова штабу «КП», інженер з техніки безпеки:

— Наболілого багато. Звикли раніше, виставляти напоказ тільки хороше. В нас добрих справ, звичайно, теж не мало. Та не ті чини часи, щоб тільки про хороше говорити.

Тетяна ДОРОХТЕЙ, завідувача бібліотекою цукрокомбінату:

— Вибач, що перебив, — звернулася до Юрія, — але я хочу сказати саме про добрі справи спільнці. В Ульяновці, наприклад, важко молоді з приміщенням, де можна було б відпочити. Однак, їх це не стримало і тепер ульяновці — часті гості сусіднього відділка. Мають свій ВІА, хор-ланку.

Олександр ГОТОВКО, член комітету комсомолу, обліковець Лозуватського відділка:

— Спільнці у нас — десятеро. Трудиться молодіш не погано. Часто хороше слово чуємо про доярок Людмилу Глушко, Зіну Мацелик, інших. Взагалі, торкнувшись виробництва, хочу сказати, що в нас усе гаразд. Інше становище з побутом. Мої односельці по хліб ходять за два кілометри. На дверях

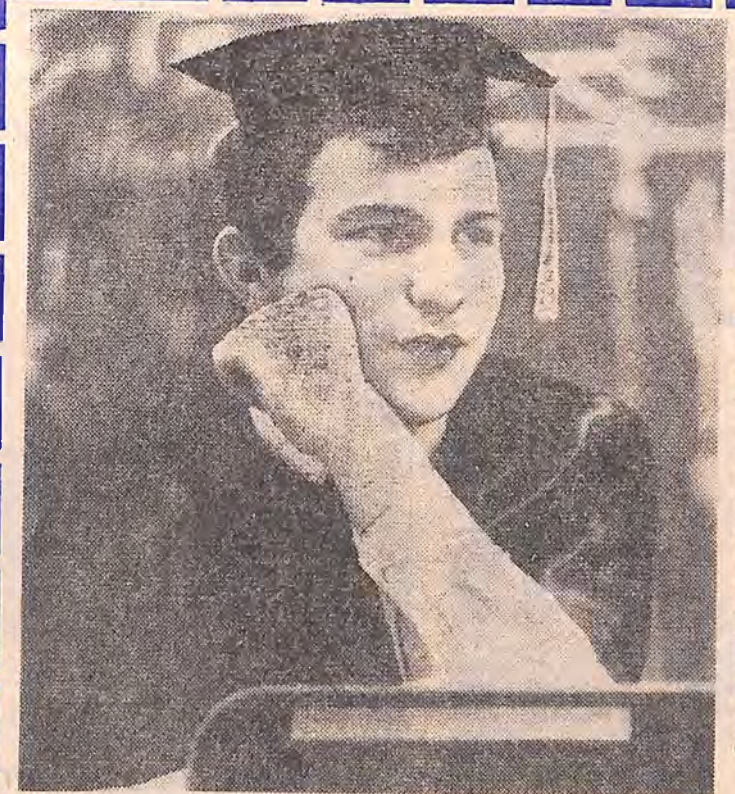
продуктивності праці годі й мріяти: немає точності виробів, звідси — низька якість.

Тетяна САМОТУГА:

— Скажу і я про свою роботу, роботу товарів. Ми всі беремо приклад з доярок Ганни Гурч. Незважаючи ні на що, вона висококваліфікований майстер, очолює змагання. Багато можна говорити й про весь колектив ферми.

Про дитячий садок, де працюю завідувачкою, бачаче говорити. Влітку малюки провалювалися під потрухлі дошки, зимою — холодно. Топимо ми вугіллям, але скільки його не наспай у грубку, результат один: холодно. Були в нас представники адміністрації цукрокомбінату. Приїздили з райкомом комсомолу. Я теж обивала пороги різних інстанцій. Покращень — ніяких. Навіть Іван Федорович Небога, голова Маловісківського міськвиконкому, і той знає про наше становище.

Відмовки знаходять всі. Дехто, правда, обнадіював: переробимо опалення. Я вірила в краще, думала, люди ділові й відповідальні — зарадять біди. Не спеціаліст я, проте, впевнена: щось же можна придумати. Ніяк не заспокоюся з цією проблемою опалення. Подивившись на приміщення дитсадку — і гірко на душі. В ньому холодно і незатишно малюкам.

Своє десятиріччя відзначає цього року Львівська Мала академія наук. Вона була створена для того, щоб проводити наукову професійну підготовку молоді, а також для відбору найбільш здібних і перспективних школярів. На знімку: голова учнівської ради МАН або як його називають «малий президент» — учень 10-го класу СШ № 62 м. Львова Ростислав ГРИНІВ. Він — переможець республіканської і призер кількох всесоюзних олімпіад з математики. Фото Б. КРИШТУЛА.

Проблем, як бачите, було порушено немало. Здебільшого члени комітету комсомолу говорили про наболіле. І не тільки говорили, а й пропонували конкретні шляхи усунення недоліків. І, думаю, вони не залишаться без уваги.

Комсомольська організація цукрокомбінату — одна з кращих у районі. Було б неправильно думати, що відверта розмова засвідчить протилежне. Якби спільнці за «круглим столом» говорили про все хороше — а добрих справ на їх рахунок, повторюся, багато — тоді б, мабуть, можна було засумніватися у їхній щирості і відвертості, принциповості, вшесті-решт.

Тут — міцний молодіжний колектив. До речі, добрі традиції живуть ще з 1921 року, коли була створена довж останнього десятиліття вона дала немало визначних передовиків соціалістичного змагання.

Спільнці взяли шефство й над дитячим садком Комсомольського, де завідувачкою Таня Самотуга. Ремонтували гойдалки, встановлювали лавочки. Мені навіть соромно дивитися у вічі Тані, яка б'ється над поліпшенням побуту в дитсадку. Отож, постараємося допомогти у вирішенні цих проблем.

Впевнений: критичний дух, який панував за «круглим столом», показав саме силу комсомольців, їхнє прагнення не просто назвати труднощі, але й включитися у їх ліквідацію.

у записник комсорга: від А до Я

Деякі міськкоми і райкоми комсомолу створюють фонди молодіжної ініціативи. Їх мета — реалізація суспільно-важких ініціатив і пропозицій молоді. Для вирішення своїх завдань фонд оголошує конкурси, проводить фестивалі, суботники, платні публічні заходи. Він може створювати і навчально-консультаційні центри, творчі лабораторії, студії, майстерні.

Зароблені комсомольськими організаціями гроші, які зберігаються на рахунок райкому (міськкому) ВЛКСМ, згідно інструкції можуть використовуватися на її власні потреби. Як відомо, по безготівковому рахунку багато не купиш. Фонд ліквідує ці внутрішні заборони, розширює «партнероздатність», економічні можливості комсомолу.

Направляє, організовує і контролює роботу фонду місцевий (міський, районний) комітет ВЛКСМ. Його вищим органом є конференція. Вона скликається не рідше одного разу на рік, вибирає правління і ревізійну комісію, розглядає і затверджує положення про фінансово-господарську діяльність, інші нормативні документи.

Фонд молодіжної ініціативи — юридична організація і має самостійний баланс (рахунок в місцевому відділенні Держбанку СРСР). Він необхідний для проведення фінансових операцій. Головні надходження на цей рахунок — вступні, членські і спеціальні цільові внески, прибутки від платних заходів і виконання різних послуг, робота за замовленням підприємств і організацій.

Інколи доводиться чути: що робити з тими клубами за інтересами і любительськими об'єднаннями, які не дають економічного прибутку? Чи може фонд брати такі клуби під свою «опіку»? Звичайно! Адже крім матеріальних доходів тут є ще один важливий аспект — виховний.

Однак, правління фонду повинно обережно і продумано спланувати свою роботу, щоб не привести його до економічного краху. Адже фонд не благодотворна організація. Він діє на повному господарському рахунок!

Не можна вважати і те, що фонд — ідеальний механізм для реалізації молодіжної ініціативи. Дехто помилково вважає, що варто лише висловити ідею, а втілювати її в життя буде хтось інший. Подібні думки несумісні з метою фонду. Думається, настануть дні, коли за цікаві і змістовні соціальні проекти, винаходи будуть навіть платити. Поки-що за їхнє впровадження доводиться «битися», і кожен прихильник ідеї створення фондів повинен бути готовим до цього.

26 березня 1988 року

Молодий комунар

Ще до розмови з генералом Марусенком, знала, що від підлеглих він вимагає дисципліни й дисципліни. Саме це й стало головним приводом розмови з начальником обласного управління внутрішніх справ облвиконкому генерал-майором В. М. МАРУСЕНКОМ.

Кожен солдат мріє...

АЛЕ спочатку кілька слів про співрозмовника. Після закінчення спеціальної середньої школи міліції Віктор Максимович з 1957 року працював слідчим. Був заступником начальника Олександрівського РВВС, начальником Новоархангельського райвідділу, згодом переведений до Кіровограда. З 1983 року працює начальником Кіровоградського управління внутрішніх справ. Стверджують, що звання генерал-майора йому присвоєно після проведення особливо небезпечної операції, коли було розкрито й ліквідовано банду, яка діяла на території Кіровоградської і Дніпропетровської областей.

Ця історія у багатьох кіровоградців ще «на язичі», хоч знаємо ми про неї досить поверхово. У 1985 році, коли пограбували касу колгоспу «Росія» Петрівського району, гласність ще не мала широкого резонансу. Тож варто пригадати, що «петрівське пограбування» було явищем безпрецедентним. Діяло не один чи два «фантамеси». Як виявилось, це був черговий «подвиг» банди з сорока-восьми чоловік. Банда володіла різноманітною зброєю: гвинтівками, карабінами, автоматами, пістолетами, холодною зброєю (шаблі, ножі), навіть кулеметом! До речі, входили до цієї групи два міліціонери.

Звичайно, присвоєння звання пов'язане і з цією операцією. Але тільки через «ї». Нелегко стати генералом! Хоч, як свідчить прислів'я, кожен солдат про це мріє.

— А про що мріє генерал?

МАРУСЕНКО: Найпростіше сказати — про те, щоб наша робота була непотрібною. Та це розжева мрія. Ви не повірите у щирість. На мій вік, знаю, роботи вистачить. І все ж колись її не буде.

КОР.: Вікторе Максимовичу, вибачте, я вперше розмовляю з генералом...

МАРУСЕНКО (посміхається): Нічого, сподіваюсь, ми порозуміємось. Приємно, що до мене звернулася молодіжна газета. Що вас хвилює?

КОР.: Демократія і дисципліна. Як два ці явища співвідносяться? Сьогодні у нас стало більше демократії. Це не може не радувати. Разом з тим дещо насторожує...

МАРУСЕНКО: Можете не пояснювати. Я зрозумів. Сам над цим багато міркую. Демократія і дисципліна — речі взаємопов'язані, тільки їх спільність може забезпечити потрібний рівень життя суспільства. Я маю на увазі і життя духовне також. Демократія без дисципліни...

КОР.: ...це анархія.

МАРУСЕНКО: Правильно. Певно, у вас є підстави стверджувати, що анархійні віяння мають місце сьогодні. Наше управління працює на абсолютне дотримання соціалістичної законності. Абсолютне! Вас цікавить демократія і дисципліна безпосередньо в органах?

КОР.: Зокрема. Але й взагалі... Ви любите читати пресу?

МАРУСЕНКО: Так. Нині багато цікавого з'являється. Особливо про міліцію.

Про професійну честь

КОР.: Справді, останнім часом стільки стає відомих про беззаконня, які чинять охоронці закону (іронія долі!), що аж страшно стає. Письменник Юрій Смолич говорив, правда, про медицину, що її треба любити і шанувати, але краще не мати з нею справи. Це ж саме слід сказати й про міліцію.

Як зрозуміти, що серед бандитів, чий злочин ви блискуче розкрили, було 2 міліціонери! Це пляма на всю міліцію. І не єдина. Де коріння такого відступництва?

МАРУСЕНКО: Розпуста, психологія хапуг, моральна деградація — ось що привело до відступництва. Не треба валити все в одну купу. Зрозумійте, справа не в тому, що вони міліціонери. З таким же успіхом могли б бути інженерами, колгоспниками та ким завгодно! Я вам більше скажу: у багатьох людей сьогодні від-

сутнє таке почуття, як професійна честь. Інакше як назвати те, що вчорашній інженер сьогодні торгує цукровою ватою або квіточками під маркою кооперативів?

КОР.: Добре, що ви загворили про це. 8 Березня хотіла купити квіти для друзів. У державних магазинах не купиш на свято. Довелося звертатися до власників. Але ціни! Чи може людина, яка живе на середню зарплату і не займається індивідуальною трудовою діяльністю, дозволити собі таку розкіш — дарувати друзям три гвоздики за десятку? Я навіть не витримала, подзвонила заступникові начальника Ленінського райвідділу внутрішніх справ по політичній частині В. Поліщуку — мовляв, куди ж ви дивитесь!

МАРУСЕНКО: Ні Віталій Поліщук, ні я нічого зробити не можемо. Хоч скажу відверто, у самого іноді руки сверблять.

КОР.: Не кооперация це, а спекуляція. Ви скажи, що не боїтеся «виносити сміття», тобто розкривати недоліки у роботі міліцейських органів. Мало у вас місце хабарництва, наприклад!

МАРУСЕНКО: За час моєї роботи на посаді начальника управління тільки один раз така історія трапилася. Судили начальника слідчого відділення Олександрівського райвідділу внутрішніх справ. За хабар.

А взагалі скарги на нашу роботу є. В основному на грубість, хамство, порушення моральних обов'язків нижчими чинами міліції.

КОР.: З грубістю міліції і я стикалась. А хіба вам не відомо, що про окремих міліціонерів так кажуть: «Сила є — розуму не треба».

МАРУСЕНКО: Кажуть. Але не треба узагальнювати. В міліції різні люди працюють. Є справжні інтелігенти, романтики (хоч як би неприродно це звучало!). Посиділи б ви боді тиждень у черговій частині того ж Ленінського райвідділу, куди б ваш оптимізм дівся. З якою публікою доводиться мати справу нашій міліції: хулігани, наркомани, п'яниці, повії...

Зрозуміло, це не виключає необхідності бути гідним звання народної міліції. З грубістю, чванством, порушеннями ми боремося. Можливо ще не так успішно, як хотілось би.

КОР.: Мені випадково довелося почути про «маловисківську історію»...

МАРУСЕНКО: Ви маєте на увазі події у селищі Смолине? Мали місце неправомірні дії оперуповноваженого В. О. Лозинського — приховував заяви про злочини у селищі Смолине. У лютому 1988 року до нас надійшли скарги жителя Малої Виски, а 4 березня вийшов наказ про покарання винуватців. Оперуповноваженого Лозинського звільнили за статтею 69 Положення про проходження служби (за дискредитацію). Знято з посади начальника карного розшуку Маловисківського райвідділу внутрішніх справ В. В. Белова. Суворо попереджено керівництво райвідділу товаришів В. І. Долю, А. Д. Андрійченка, М. І. Титаренка.

Рекомендовано звернути увагу керівництву обласного відділу карного розшуку управління внутрішніх справ на слабкий контроль за дисципліною у Маловисківському РВВС і організацією індивідуально-виховної роботи з підлеглими.

До речі «маловисківська історія» — не виняток. Порушників ми завжди караємо суворо.

Суворість чи милосердя?

КОР.: Вікторе Максимовичу, я зараз поставлю вам трохи дивне питання... Що таке міліція?

МАРУСЕНКО (замислився): На таке питання відповісти непросто. Міліція — це складний комплекс, десятки найрізноманітніших служб, а всі разом — це охорона громадського порядку. Міліція — це спокій в містах і населених пунктах.

КОР.: Отже, якщо спокій порушується, в першу чергу винна міліція? Чого їй не вистачає — суворості чи милосердя?

МАРУСЕНКО: Я завжди говорив, що з людьми, які спіткнулися вперше чи випадково, треба бути милосерднішим. Я б їх взагалі до в'язниці не садив. Це не те місце, щоб перевиховувати злочинця. Ви, я бачу, не погоджуєтесь.

КОР.: Про в'язницю не знаю. Але те, що наш закон занадто м'який до злочинців, тут у мене немає сумніву.

МАРУСЕНКО: До тих, хто неодноразово засуджений, хто здійснив особливо тяжкі злочини, треба бути ще суворішим. Але є злочинці мимоволі. Втім, це тема іншої розмови — мотиви злочинності.

КОР.: Мабуть, ви праві щодо милосердя. Але я настронена консервативно. Милосердя до вбивць! Мене вразив лист одного рецидивіста, надрукований журналом «Огонёк», у якому той зізнається, що вже давно діяв би рішучіше, коли б не боявся виняткової міри покарання! А ви говорите про скасування.

МАРУСЕНКО: Ви помиляєтесь, я ще не говорив. Але переконаний, смертну кару якщо вже зовсім не можна відмінити, то треба використовувати дуже обережно. Хіба вам не відомі випадки, коли страчували безневинних? Тільки не шукайте коріння у сталінській епосі. То була трагедія, а ми говоримо про злісні порушення соціалістичної законності працівниками органів міліції.

КОР.: Щоб не страждали безневинні, органам міліції працювати треба. Тому, хто повів свідство в неправильному напрямку, свідомо сфабрикував справи, треба відбуватися не м'яким начальственным журінням чи пониженням по службі, а відповідати перед законом.

Вікторе Максимовичу, мені б не хотілось, щоб у читачів склалося враження, що ми з вами посперилися. Я розумію, що говорила занадто емоційно і ви, працівники органів внутрішніх справ, віддаєте всі сили боротьбі зі злочинністю, профілактикою злочинності. Для вас теж важливе почуття колективізму!

МАРУСЕНКО: Для нас воно має бути одним з найголовніших. Що було б, якби люди в органах думали лише про себе, не відчували плеча товаришів! Адже іноді нам у пряму значенні доводиться дивитися в обличчя смерті, як у випадку «петрівського пограбування».

КОР.: Виходить, між особовим складом існує дружба, неуставні стосунки?

МАРУСЕНКО: Не зовсім вас розумію. Яка у мене може бути дружба з лейтенантом? Я звичайно субординацію у міліцейському колективі. Це знову ж такі питання дисципліни. Ну, звичайно, в окремих колективах між членами можуть бути тісніші стосунки: дружба, товариство, інтелігентність. Але й тут про субординацію забувати не можна. Я ще раз повторю те, з чого починалася наша розмова: тільки взаємозв'язок демократії і дисципліни забезпечить успіх нашої перебудови.

КОР.: Ви вірите в перебудову!

МАРУСЕНКО: Вірю. Або як говорили в давнину: вірую.

Бесіду веде
Валентина ЛЕВЧЕНКО.

ТОР

АТУ СРСР З ФУТБОЛУ
ТА ЗОНА)

Я. «Чайна» (Севастополь) — «Зірка».
Я. «Океан» (Нерч) — «Зірка».
Я. «Зірка» — «Кривбас» (Кривий Ріг).
Я. «Зірка» — «Шахтар» (Павлоград).
Я. СКА (Одеса) — «Зірка».
Я. «Суднобудівник» (Миколаїв) — «Зірка».
Я. «Зірка» — «Торпедо» (Луцьк).
Я. «Зірка» — «Новатор» (Жданів).
Я. «Нива» (Тернопіль) — «Зірка».
Я. «Буковина» (Чернівці) — «Зірка».
Я. «Зірка» — «Занарпаття» (Ужгород).
Я. «Зірка» — «Прикарпаття» (Івано-Франківськ).

І. Д. Шандор, головний тренер

О. А. Гах, начальник команди

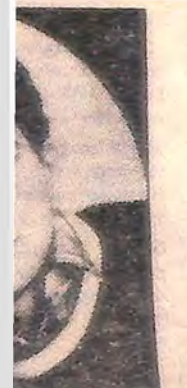
М. Паламарчук, захисник

В. Наумчук, захисник

К. Сосенко, захисник

Я. Бобиліян, півзахисник

М. Іванічак, півзахисник

В. Ступар, півзахисник

І. Дробіш, нападальний

С. Лонтіонов, нападальний

М. Я. Титов, адміністратор

даючий

ро-
ер-
дав
ану-
арії
Ко-
ав-

по-
інці
Кос-
яю-
ую-
ути-
тні-
та
иче-
Дро-
орис
—
аум-
Зір-
ник
пав-
син
лава
юло-

дію-
сна,
алю.

Бліц-конкурс

Запрошуємо шанувальників футболу взяти участь у бліц-конкурсі «Молодий комунар». Усім, хто бажає стати володарем спортивної літератури, сувенірів та абонементу на відвідування матчів за участю «Зірки» в Кіровограді (перший приз), треба правильно відповісти на три запитання:

- 3 яким рахунком і на чий користь завершиться матч «Зірки» з житомирським «Спартак» (Житомир, 6 квітня)?
- Назвіть результат матчу «Зірка» — «Торпедо» Луцьк (Кіровоград, 10 квітня).
- Хто з кіровоградців і в якому матчі проведе перший м'яч у ворота суперника на власному стадіоні?

Свої прогнози надсилайте на адресу редакції з поштовою надсилкою «ФУТБОЛЬНИЙ БЛІЦ-КОНКУРС».

Останній термін надсилання відповідей — 1 квітня (за поштовим штепелем).

Ми віримо!

Для «Зірки» тренер Шандор подарунок, який він хоче отримати. Він дійсно, є кмітливий, працьовитий. А з ним команда мала прорахунок. Зведе її прорахунок на рівень. Ми віримо, що будуть перемоги м'ячів. В чужих воротах збільшиться. До стадіону поведуть дороги. Кіровоградських наших глядачів. І напад наш, надіємось, зросте. Сильніше, ніж в минулі ті дні. Ще яскравіше з «Зіркою» життя. Наш бомбардир Михайло Калита. Захисників хороших в нас немало. Є молоді в нас і ветерани. Наше м'яч, Валерій Самофалов. Ми не одні суперники. Ми рахуємо. Курчат як кажуть. Завжди. Та Іштван Шандор згуртував. Про них уболівальники почують. І прочитають безліч теплих слів. Тож хай щастить вам на футбольному полі. Спортивне щастя — це натхнення в грі. Якщо суди добавлять силу волі. Ваш успіх там, біля чужих воріт.

А. ВИСОЦЬКИЙ.

НЕ ТА МЕТА

Відверто кажучи, я — прихильник орієнтації на власні кадри. І футболістів, і тренерів. Але коли довідався, що «Зірку» очолив Іштван Шандор, заспокоївся. Фахівець цей з іменем, команди, з якими він працював до цього, ніколи не пасли задніх. Врешті-решт, добре, що хоч не прислали нам тренера із зразок Самохіна (пригадуєте?), який у футболі «прославився» хіба що п'ятьма сумнівними м'ячами, пропущеними у ворота київського «Динамо» в Ташкенті, та тим, що гаряче тиснув руку заміненню гравцем «Зірки» (це коли її очолював).

З нетерпінням чекав публікації, де б новий наставник поділився планами команди. І ось воно з'явилося — інтерв'ю з Іштваном Шандором. Ділове, конструктивне. Але до чого прагне наша улюблена команда? Потрапити в десятку кращих. А чому не «двадцятку», як торік? Звичайно, тренеру не хочеться обіцяти неможливого, виглядати в очак уболівальників пустословом. Та чи не розколює така м'яна ілюзія, скромна мета футболіста? Чи не «завдяки» їй починають вони ділити матчі на головні і другорядні, рахувати, де треба взяти два очка, а звідси й «бульбана» можна привезти?

Гадаю, що боліальники погодяться зі мною: успіху можна досягти лише тоді, коли ставиш перед собою найвищу мету.

О. Олійник.

М. Кіровоград.

«Фанатів» — геть зі стадіону!

Кіровоград — футбольна периферія, це відомо всім. І чудово! На мою думку, це позбавляє нас від багатьох неприємностей: ніхто не розгріє вулицями з прапорами, ніхто нікому, вибачте, не ламає ребра. Хоча елементи «фанатизму» присутні й на стадіоні спортклубу «Зірка».

Не раз спостерігав, як безвусі люди (певно, учні ПТУ чи технікумів) вигукують: «Зірка» — гей, гей!, або декламують соромішки віршини. З такими треба повести рішучу боротьбу, їм не місце на стадіоні!

Н. КОВАЛЕНКО, ветеран праці.

М. Кіровоград.

Раді гостям

Заздрю боліальникам, які мають можливість відвідувати матчі за участю команди майстрів. На жаль, мешкаючи сіл та й райцентрів про це можуть тільки мріяти. А чому б «Зірки» не практикувати частіше (ясна річ — під час перерв чи «вікон», як ми називаємо в календарі) виїзди в райони області, австрії чи з місцевими командами та шанувальниками шкільного м'яча? Це б принесло неабияку радість боліальникам, особливо юним.

Ю. ШВИГОЛ.

с.мт Устинівка.

Випуск підготували Микола ЧЕРНЕНКО, Анатолій БЕЗТАКА, Василь ГРИБ (фото).

ЧИТАЄМО «Молодий комунар» всією сім'єю, уважно, це й обговорюємо прочитане. Хочеться писати про свої враження, думки, але не завжди є час. Та нині все ж таки не витримали: багато питань турбує не тільки нашу сім'ю, а й багатьох знайомих, — приміром, про рідну українську мову, якою останнім часом дехто відверто нехтує. Але ж це мова наших батьків, діда, прадіда. Дід наші, прадіди, батьки — це також частина нашого життя. Все досягнуте ними — це боротьба за наше щастя, це зрілий колос на землі, це наше все рідне, залишене нам в спадщину, добує в боях за нашу Вітчизну.

ВСЕ ЦЕ — НАШЕ

Як прикро, коли чуєш: «Мамо, купи мені книжечку!». — Це дитина просить, а мати: «Вона погана, на українській мові...». Хіба так тяжко росіянам, які живуть в УРСР, вивчати українську? А без цього, думається, це може бути справжнього інтернаціоналізму.

Учитель з вищою освітою, який живе на Україні і не може відповісти дитині на запитання українською мовою, або в українській школі читає історію чи інший предмет російською, робить погану послугу єднанню народів на ґрунті рівноправності й взаємоблизу. А прямий наслідок такого «патрістичного» виховання — захоплення закордонними викрутасами, на які соромно дивитися... Сидиш біля телевізора із своїм сином,

дочкою або внуками — і не знаєш, де подіти очі. Хіба це виховання культури? Після такого «виховання» цілком закономірними видаються вчинки молодих, описані в статті «Невеличка «домашня війна» і роздуми після неї».

Як могли оті підлітки знущатися над прапором на могилі загиблих воїнів? Як у них піднімалася рука руйнувати святе? Це недопустимо! Звичайно, треба показувати життя без прикрас, не боїтися «жорстоких» тем. Та хіба молдавани не люди? Наша сім'я тимчасово працювала у Молдавії, люди там хороші, гостинні... До речі, в нашій області теж є села, де живуть молдавани: Грузьке, Суботці, Мартоноша...

Раніше в українських школах названих сіл вивчали російську, українську, німецьку і молдавську мови. Хіба це погано — знати чотири мови? Мати моя — українка, батько — молдаванин, дід — росіянин. Для мене всі три мови рідні, володію і пишу всіма. Знання молдавської мови допомогло мені в молодості вивчати французьку мову, багато зустрічала подібних слів, а чому наші земляки соромляться говорити українською і молдавською? Хіба це сором? Навпаки, це дуже добре — володіти кількома мовами, особливо вчителів. Сором ганьбити людину, обманути, обікрати, так само сором не цінувати свій рідний край, батьків, мову своїх матері, насміятися з наших здобутків — здобутків минулих поколінь, які дали нам сьогоднішнє життя.

Сім'я ЛИТВИНОВИХ.

М. Кіровоград.

Захистіть від «джентльменів»

Шановна редакція! Пишуть вам мешканці гуртожитку № 3 Кіровоградського технікуму механізації сільського господарства. Йдеться про нашу особисту безпеку: дійшло до того, що наші дівчата нерідко повертаються із вечірніх прогулянок до міста в сльозах. Причина — в обурливій поведінці хлопців, які живуть у мікрорайоні вулиці Пацаєва.

Так, наприкінці лютого наші дівчата поверталися з кінотеатру «Ятрань», коли до них прицепилися небажані «проводжаючі». Спочатку вони запропонували «погрітися». Коли дівчата рішуче відмовилися вести розмову на цю тему, то піднімали «джентльменів» почали набиватися «в гості» у гуртожиток. Коли дівчата й на це не погодилися, то ці молоді хами почали бити їх по обличчях...

На жаль, люди, що стояли на зупинці біля КІСМУ й все це бачили (а були там і працівники міліції), і не подумали допомогти нашим дівчатам. Треба сказати, що подібні випадки не поодинокі. Місцеві хлопці взяли за правило піджидати нас, учениць технікуму, біля гуртожитку й «розважатися» таким чином. Звертання по допомогу до дирекції технікуму нічого не дають.

Ми вже дорослі, всімнадцятирічні, а в кіно чи просто на прогулянку виходити боїмося. Якщо ж нам черговий наряд міліції забороняє знаходитися на вулиці після 21 години, то чому ті 16—17-річні «джентльмени» із запалом спиртного шляються вулицями безперешкодно? Цікаво, що думають з цього приводу батьки неповнолітніх хуліганів та правоохоронні органи?

Учні третього курсу Кіровоградського технікуму механізації сільського господарства (три підписи).

Хто як розуміє (два листи на одну тему)

Я — восьмикласниця. Як і мої ровесники, цікавлюся сучасною музикою. Добре, що «Молодий комунар» не мало пише на цю тему.

На жаль, у нашому класі з 29 чоловік тижневик передплачую я одна. Мені хочеться довести своїм однокласникам, що «Молодий комунар» цікавий і змістовний. Люблю читати «На дозвіллі», «У колі муз», «Особисте життя», «До шістнадцяти і старші». Маю до редакції пропозицію: більше пишіть про сучасну моду. Хотілось би також більше пісень, які виконуються у стилі «рок». Адже цим цікавиться найбільше моїх однокласників.

Т. ФЕДОЛЯК.

Прочитав у номері за 27 лютого ц. р. листа олександрійських «металістів» під заголовком «Зрозумійте і нас». По-моєму, хлопці неправі, що газета тільки останнім часом приділяє максимум уваги сучасній музиці, в тому числі й «хеві металу». Тобто: ними, «металістами», цікавляться. А чим цікавляться самі «металісти», крім своєї музики?

Часто бувають в книжкових магазинах обласного центру, але жодного (!) разу не зустрів там жодного «металіста». А жаль. Бо коли б хлопці, захоплені «хеві металом», хоч трохи поцікавилися ставленням до цього музичного напрямку у нас та за рубежом, вони дізналися би із книжок немало цікавого. Але їхній кущий духовний світ обмежується «металічною» музикою та ще відповідним одягом.

До речі, про футболки із написами й інші атрибути. Певно, дуже важко молодим людям, котрі гортають листи, спробувати критично переглянути своє тимчасове (я в цьому певені) захоплення. Невже вони взагалі, що навіть найкраща імпортна чи вітчизняна футболка або чорні рукавички допоможуть їм стати справжніми людьми, які мали б за що поважати себе? Поважати за одяг — це, по-моєму, принижує людське в людині. А потім, бути як усі («всі «металісти», то і я «металіст») — хіба це не спонукає творчі сили людини? Адже це те саме, що зарані погоджуватися із сірістю, обмеженістю власного «я». Де тут орієнтуватися на високі вершини моралі, культури — нам би футбольну імпортну (або вітчизняну), та курточку із цєпами, та останній запис улюбленого ансамблю!.. Хіба не це сповідує «металіст»?

С. ПРАВЕЦЬКИЙ.

Хоч листа й не було надруковано

Молодь села Кирилівки Добровеличківського району написала до редакції про своє невдоволення роботою місцевого клубу. Він недавно побудований, але кінофільми там не демонструються, бо приміщення хоч і здаване, але ніобудна недоведена.

Відповідь на скаргу надійшла від першого секретаря Добровеличківського району ЛКСМ України В. НОВОСАДА:

— Скаргу молоді села було розглянуто на спільному засіданні працівників райкому комсомолу і дирекції Добровеличківської райкі-

номережі. Факти підтвердилися.

Як повідомив директор Добровеличківської кіномережі В. О. ПОВАНЖИКО, будинок культури села Кирилівки заведений 1986 року на кошти колгоспу імені Свердлова. Донедавна будинок культури не експлуатувався, як слід через відсутність кіноапаратури, яку повинен був встановити колгосп через посередництво «Союзгоскиноапаратури». І здати в оренду дирекції райкіномережі. Цього не було зроблено вчасно. Тому в січні цього року в Кирилівському будинку культури встановлено кіноапаратуру «КН 17» з числа резервної.

НАТО ПІТО ЗАПЛЮЩУВАТИ

МОГЛИ ПЕДАГОГИ ВЧОРА, АЛЕ НЕ СЬОГОДНІ

Лютневий Пленум партії, якого з нетерпінням чекали вчителі, викладачі, майстри виробничого навчання, усі причетні до виховання і навчання молоді у школах, училищах, технікумах і вузах — сьогодні вже історія. Матеріали партійного форуму нині широко обговорюються у педагогічних колективах. Принципово, часом полемічно проходили обговорення. Про це можна судити і з інтерв'ю, яке взяв наш кореспондент у заступника директора з навчально-виховної роботи Світловодського середнього професійно-технічного училища № 5 Л. Р. МОРОЗОВА.

КОР.: Людмиле Робертівно, ваші найперші враження від Пленуму?

Л. Р. МОРОЗОВА: Матеріали Пленуму перечитала зі сторінок нашої вчительської преси буквально до слова. Врешті, як і належить педагогові. Думаю, що кожна людина освітньої ниви, яка поважає свою роботу, зробила те ж саме. І ось після прочитання який зробила висновок: особисто я чекала від Пленуму більшого.

КОР.: Взагалі чи конкретне щось маєте на увазі?

Л. Р. МОРОЗОВА: Про все говорити не збираюсь, дуже багатий спектр різноманітних питань порушувався. Педагоги середньої школи, вузів, думаю, скажуть про свої враження. Говоритиму про професійно-технічне навчання. В доповіді секретаря ЦК КПРС Є. К. Лигачова не знайшла очікуваного. Навіть у виступах працівників профтехосвіти на Пленумі більше було конкретності й визначеності, ніж у доповіді. Може хтось думає й інакше, але я скажу відверто: багато моїх колег в СІПТУ № 5 сподівались, що на Пленумі серйозна піде розмова про те, на що ми досі заплізували очі. Я веду мову про примусову середню освіту. В стінах профтехучилищ.

КОР.: Не зрозумів...

Л. Р. МОРОЗОВА: Наше училище, наприклад, віднедавна має окрім фахової підготовки ще й середню освіту. Чи задумувались ви, якого гатунку ця освіта? Здебільшого найнижчого. Бо приходять в училище учні переважно з одними «трієчками». Вони, чесно кажучи, тікають зі школи. Від навчання, від науки тікають, то хіба зможемо ми їм тут, в училищі, дати знання середньої освіти на тому бідному багажі, який вони приносять зі школи? Восьми-класники йдуть в училище навчитись професії, і ми знаємо, наскільки серйозно ставляться вони до уроків професійного навчання, виробництва.

КОР.: Чи ж не здається вам, Людмиле Робертівно, що окремі діти, якщо їх не змушувати, не схочуть і восьмирічної освіти здобувати?

Л. Р. МОРОЗОВА: По-моєму, ви трохи неправильно мене зрозуміли. Я не взагалі проти середньої освіти, хоча, здається мені, формальні «трієчники» навряд чи щось додають у своїх знаннях в дев'ятому й десятому класах. Я проти того, щоб профтехучилища давали середню освіту. По-перше, чому наші викладачі повинні розплачува-

тись за чужі гріхи (в школі з радістю позбуваються «трієчників»)? По-друге, одна формальність тягне за собою наступну: не ходить такий «трієчник» на уроки тиждень, другий, третій, а ми однак змушені бігати за ним, атестувати його...

З цього приводу можна було б ще довго дискутувати, але давайте повернемося до матеріалів Пленуму.

КОР.: Чи всі умови створено у вашому училищі, аби теорію наблизити до практики? Мається на увазі забезпечення матеріально-технічне.

Л. Р. МОРОЗОВА: Наше базове підприємство, можна сказати, уже перебудувалося. Ще два роки тому. Сьогодні ми чи не найкраще в області зуміли знайти спільну мову із заводом. Звичайно, найбільше робили для цього заводчани. Нам побудовано прекрасний навчальний корпус, ось в лютому тільки перебрались, ще в окремих приміщеннях (актовому залі та в ідеальній) тривають оздоблювальні роботи. Задіялися майстерні. Новий навчальний рік, у вересні, ми почнемо у всьому розпорядку.

КОР.: Місяць тому перебрались. А як же навчалися і працювали раніше?

Л. Р. МОРОЗОВА: Бодай не згадувати. Навчання велось настільки примітивним, що... Ще гірше, ніж у школі: на дошці схематично показували те, що учні мали б бачити й на чому працювати, на пальцях показували... Серйозно, без перебільшення. Групи навчалися на різних заводах, викладачам протягом дня треба було їздити з одного кінця міста в інший, щоб провести урок. Тепер ми як на світ народилися.

КОР.: На Пленумі багато говорилось про демократизацію народної освіти. Які перспективи розвитку самоврядування у вашому училищі?

Л. Р. МОРОЗОВА: Дуже це болюче для нас питання. Ось вам доводиться бути нерідко в школах, училищах — як там пробиває собі дорогу самоврядування?

КОР.: З потугами. Та й багато залежить, як це не парадоксально, не від учнів, а від дирекції, викладачів. Від того, наскільки правильно вони розуміють демократію.

Л. Р. МОРОЗОВА: Нічого й дивного. Принаймні я зробила висновок, що в училищі учні майже не готові вести самоврядування. Це не означає, що ми зовсім від нього відмовляємось. Є в нас учпрофком, до якого входять 17 учнів — вони можуть активно впливати на організацію дієтичного харчування, дотримання техніки безпеки, дисципліну під час уроків, розподіл путівок на санаторне лікування... Однак. Серйозно про самоврядування можна говорити лише на рівні навчальної групи. Як про елемент гри. На рівні училища — ні. Самоврядування треба вчити в школі. А наші п'ятнадцятирічні першокласники ще настільки невідомі, що покластися на їхню самостійність ми ще, на жаль, не можемо.

КОР.: Ваше училище за підсумками минулорічного соціалістичного змагання — найкраще в області. Здавалось, і справи в вас мали б бути найкращі...

Л. Р. МОРОЗОВА: Про успіхи можна було б говорити значно більше, ніж про недоліки. Але насамперед на недоліки, проблеми нас саме життя змушує звертати найсерйознішу увагу. Досягаємо ми успіхів і в навчальному процесі: чи багато училищ можуть похвалитись стипендіатом імені Ленінського комсомолу? Чимало відгуків маємо від керівників підприємств, де працюють наші випускники. А хіба тільки у Світловодську відомі наші егітхутеатри «Бригантина» та ансамбль бального танцю (на Пленумі, до речі, справедливо говорилося про занедбаність естетичної освіти)? Але не про це, повторюю, сьогодні мова. Ось, наприклад, нас зараз серйозно непокоять стосунки училища з батьками наших учнів. Доволі часто доводиться стикатися з фактами, що батьки зовсім мало знають своїх дітей, їхні інтереси й запити. А хіба ж не батьки повинні робити вирішальний вплив на формування дитини як громадянина? В цьому плані в нас ще непочатий край роботи. Пленум-таки зайвий раз нагадав про це.

Розмову вів В. БОНДАР.
М. Світловодськ.

Я КОСЬ, помітивши учня біля будинку культури з цигаркою в руках, я підійшов до нього й запитав:

— Скільки це тобі років, що ти вже куриш?

— А вам яке до цього діло? — нахмурившись, відказав мені.

— Уроки ж, мабуть, ще не зробив? — пожурих я його. І почу у відповідь:

— А в мене є кому робити...

Хіба можуть бути спокійними батьки, коли в дитини чи сина «не виходить» задача? Звичайно, ні. Ім не терпиться хочеться допомогти, підказати. Не задумуються вони над цим хибним кроком. А це ж тільки початок. Згодом взагалі не стануть задумуватись: розв'язувати задачі дітям чи ні? Розв'язувати, адже йому приємно вислуховувати зауваження й нотатки вчителів, що їхні діти приходять в школу не підготовленими чи з невиконаним завданням?

А задачку

тато розв'яже...

І так батьки втягуються в «роботу», що сприймають її за обов'язок. Забавалося дитині піти в кіно чи на концерт — вона й підганяє: «Швидше розв'язуй, мамо, та краще. Вчора погано міркувала, то й допустила помилку. Тату, ти пишеш, а я побіг, бо запізнився в кіно».

І батьки виконують вже не прохання, а вимогу дитини, не задумуючись над кінцевим результатом. Наслідків не доводиться довго чекати. На батьківських зборах класний керівник вказує на байдужість учня, несерйозність і тому подібне, чим ображає батьків і викликає в них неприязнь до вчителя.

Найбільше провини допустили ж самі батьки. При такій «підтримці», «турботливості» діти не навчаться мислити, самостійно виконувати завдання, не будуть уважними на уроках, щоб зрозуміти програмовий матеріал. Потім у старших класах вони не здобувають знання, а чекують, щоб вчитель документ про освіту. Принциповий, вимогливий учитель не може змиритися з такими випускниками і пише об'єктивну характеристику.

Ось тоді вже не втримати батьків: «Моя донька не винна. Вчителі винні. Не вміють вчити дітей, а ще й звуться педагогами».

Чого можна чекати в майбутньому від таких дітей-учнів? Працевитості? Порядності? Відданості у досягненні мети? Ой-ой!.. Можна уявити, як важко буде виховати з них сумлінного робітника чи колгоспника. Якщо це взагалі можливо...

Леонід САВИЦЬКИЙ.

с. Рівне,
Новоукраїнський район.

КАЛЕЙДОСКОП ПРОФТЕХОСВІТИ

...І вітрильник петровської епохи

В області вже стало традиційним проведення постійнодіючих виставок технічної творчості, оглядів конкурсів на кращу постановку роботи в профтехучилищах по розвитку технічної та художньо-прикладної творчості учнів. Проведення щорічного огляду-конкурсу присвячується 70-річчю Ленінського комсомолу. В огляді бере участь 320 гуртків, у яких любов до техніки об'єднала більше п'яти тисяч учнівської молоді.

На ВДНГ УРСР сьогодні експонуються п'ять робіт гуртківців. Серед них найбільшою популярністю користується модель сівалки ССТ-126, виготовленої учнями СІПТУ № 4 під керівництвом майстра виробничого навчання В. І. Василевського (до речі, ця модель була у 1987 році удостоєна золотої медалі ВДНГ СРСР).

Приваблюють глядача на республіканській Виставці досягнень народного господарства і творчі добробіт гуртківців з Кіровоградського СІПТУ № 9 та Знаменського СІПТУ № 12. Це макет розгорнутої схеми приймача «Лідер-230», тринажер зв'язу та діюча модель тепловоза ВП-100. Але найбільше школярів та учнів можна побачити біля моделі парусного бойового корабля петровської епохи, яку виготовили учні СІПТУ № 2 Вадим Гарашенко, Віктор Бойченко, Іван Святенко та інші під керівництвом О. С. Логвина.

Поряд з технічною творчістю учнів у ході огляду

велика увага приділяється раціоналізаторському руху та винахідницькому пошуку.

Тільки останнім часом винахідниками системи профтехосвіти області було подано 113 раціоналізацій, 94 з них впроваджено у виробництво. Так, нещодавно раціоналізаторську пропозицію «Прострий для кріплення металевих керамічних конструкцій пластинок при напояванні на різці» майстра виробничого навчання СІПТУ № 10 Новоміргородського району В. Т. Капелюшного впроваджено на багатьох підприємствах області.

Бригадний підряд —

за прилавком

Весь інженерно-педагогічний колектив філіалу Кіровоградського СІПТУ № 15 намагається впроваджувати в навчальний процес нові форми і методи бригадного підряду в умовах госпрозрахунку.

Введення бригадного підряду у виробниче навчання дало свої перші позитивні результати. Учні з груп КД-39 та Д-114 надають практичну допомогу магазинам № 119 та № 144 Кіровоградського продторгу. І виконали план товарообігу на 15 тисяч карбованців.

Цього року на виробничу практику за прилавком магазину Кіровограда вишло 167 учнів, які взяли зобов'язання виконати план виробничої діяльності на суму 44 тисячі карбованців.

Л. КАЛЮЖНА.

Віктор Бєлін за освітою філолог, але техніку знає і любить не гірше. Із серпня минулого року він почав працювати в СІПТУ № 6 керівником технічної творчості. Разом з учнями виготовили велосипед, який ви бачите на фото, снігоочисну машину. З Віктором Івановичем нарівні трудилися учні групи № 1 училища В. Товстоног, А. Куц, І. Корні.

Зараз ці витвори любителів технічної творчості експонуються в обласному Будинку техніки.

Фото В. ГРИБА.

Маленькі поради майстрів на всі руки

● Не біда, якщо в дерев'яних ніжках табуреток розхиталися гвинти. Закріпити їх можна так: просвердлити гвинт двоїліметровим свердлом наскрізь, а ніжку наполовину, замасажувати клеєм, поставити на місце і закріпити цвяхом.

● Дитячий електрови-

палювач можна пристосувати ще для однієї справи: зварювати поліетиленову плівку. Як-то вам треба запечатати в плівку документ, закладіть його між двох кусків плівки й по ставив лівій лінійці обріжте її краї. Плівка водночас різатиметься і зварюватиметься.

«П'ять вечорів». Із легкої руки драматурга Олександра Володіна назва його п'єси відокремилася від першооснови й пішла в хід як синонім зітканої з тендітних волокон духовної матерії. «П'ять вечорів великої музики», що пройшли в Кіровограді й деяких районах, були сплетені з тих же ниток. Наша газета за 12 березня в замітці «П'ять вечорів» (вибачте, не втрималася від запозичення) зазначала, що цей організований об'єднання Музичного товариства УРСР цикл вечорів-роздумів вартий неопосередкованого погляду. Тож згадаймо їх...

— На одному з концертів у скрипки Нікколо Паганіні лопнули одразу три струни, але музикант не розгубився і зіграв на одній струні так чудово, як ніколи досі. Паганіні написав мелодію для однієї струни, а інші завчасно підрізав. Фокус полягав у тому, щоб спонукати людей слухати серйозну, велику музику.

Такими «фокусами» ведучий концертів Михайло Семенович Казінік із Білоруської філармонії «підіграв» нашу увагу. Часом його виступ нагадував монолог не музикознавця, а ерудита. Ви знали, наприклад,

Онегіна («Мой дядя са- мых честных правил...») тре- ба розуміти зовсім не так, як вони читаються? А пові- рите, що Лермонтов не міг написати найпростішого вір- шика на замовлення?

Але ми ставимо завдання, щоб нас зрозумів кожен, хто досі й чути нічого не хотів про класику.

М'якше це можна було б назвати школярством, але як сумно стало б від того! Адже те слово — від «шко-

РОЗДУМИ ПІСЛЯ НЕДАВНИХ МУЗИЧНИХ ГАСТРОЛЕЙ

— Навчу вас розуміти Баха за 4 хвилини, — каже ведучий. — Він вичленяє зі складної поліфонічної фуґи простеньку мелодію і пока- зує, як би вона звучала у В.-А. Моцарта, Л. В. Бетхо- вена, Ф. Ліста, Р. Паулса. «Ви повинні звикнути до ва- ріацій мелодії». І справді, після такого звукоряду фу-

ла, в якій нічого подібного учні не чувають... І зали- всі п'ять вечорів були пе- реповнені не тільки учнями музичних шкіл, студентами муз- педагогічного університету й викладача- ми музики, а й молодими людьми, які за свої 18, 20 і більше років відчували красу великої музики, можливо, вперше.

Що то була за музика? Про неї написала наша мо- лода читачка Вікторія Кро- това:

«П'ять вечорів — це час, який заповнює ті клітинки нашого життя, що здаються пустими, втраченими і без- надійними. Якщо відверто зізнатися, їх у нас немало...».

Непоказний зал перетво- рювався у храм. «Не зал, а храм. Не человек, а демон. Слепец прозреет, а глуpec поймет». Людина потрапляє в світ, де лишається тет-а-тет з душею та лірою. Це від- чуття з'являється, як тільки піаніст Ігор Наймарк тор- кається строгих клавішів. Ми розлучаємось зі стіль- цем та сценою. Ми там, де обертаються планети, сяють та тьмяніють зірки. Заичай- но, в цьому просторі не- просто дихати, але ми не тільки вдихаємо кисень, а й видихаємо новий склад, невідомий ученим, але зна- йомий поетам та закоха- ним...».

Цю музику неможливо зрозуміти, осягнути, напи- сати до неї слова. Можна під неї тільки поєднатися зі світом над тобою, досі не- пізнаним.

У голосі М. Грицкевича можна почути шалений сту- кіт серця і ледь чутиє зітхання. Можна уявити вірту- озних і стрімких кубин- ських танцюристів, слухаючи гітару А. Кялпші.

А ось струнний силует, лагідна, але впевнена мова, добрий погляд. Гедімінас Далінкявічюс. Скрипка, по- рух руки, і весь зал завмер.

Не можна клацнути фото- апаратом, тому, що всі за- тамували подих для мовчаз- ної розмови із самим со- бою. «Ты говорил без слов. Ты был и не был. Ты умира- л и возрождался вновь. Ты обманул меня, но дока- зал, как бог, что ты играл не на железных струнах».

Паганіні, циганські наспі- ви, музика Вівальді... Це мо- же зіграти хтось інший? Відповідаю: «Здесь кто-то бы сыграл. Но никогда не смог из скрипки сделать огнен- ную лиру!».

Дотик Гедімінаса до струн може примусити людину вперше взятися за олівець і стати графіном...».

НА ВІДМІНУ від цих гас- тролерів, група «Ав- густ» грала на цілком «за- лізних» струнах. Ленінград- ці вдруге привезли до нас свій «важкий метал», і зно- ву той самий, що й мину- лого разу. Як і тоді, на концертах «звук» і рух у залі майже дорівнювали тим, що на сцені. Ці музи- канти не повідомляли, що хочуть дати публіці.

І керівник О. Гусев, і учас- ники ансамблю ухилилися від того, щоб розповісти про себе: «Зал повний — значить, ми потрібні публі- ці!».

незадоволеною потребою в спілкуванні, самореаліза- ції й недостатньо розвине- ним рівнем культури й осві- ченості. Прийняті в них норми екстатичної поведін- ки на концертах лише част- ково сприяють емоційній розрядці, поглиблюючи за- гальну невротизацію...».

Часто і культурні й етичні рівні носіїв музичного «за- ліза» та його споживачів в основному врівноважуються. Жреці стилю «хеві метал» навряд чи зірвуть голос, як М. С. Казінік, відповідаючи на запитки (на пачки запи- сок!) із залу. А зал після їхньої музики не потягне на поезію... І, можливо, треба не ставити під сумнів до- цільність запрошення на гастролі рок-виконавців, а скористатися проведеною ними чіткою градацією есте- тичної підготовленості мо- лоді. Якщо вона хвилює ще когось, крім нечисленних музикознавців, культурпраців- ників, журналістів...

До категорії, котру це хвилює, можна зарахувати й прихильників творчості бардів. Ця течія в музиці однаково далека й від ве- ликої музики, й від аван- гардистської — мається на увазі за характером. Однак залізні струни не обділених поетичним даром гітарис- тів викликають у душі по- чуття, ближчі до скопихну-

пробує писати вірші, музи- ку і грати на гітарі.

Музика, яку по-простому іменують «естрадою», на гастрольній афіші останньо- го часу не була представле- на. Не так давно вона вихо- дила з берегів. Колись у Мінську концерт Юрія Ан- тонова перервався дикун- ськими зойками — двоє дівчат-безбілетниць вирі- шили потрапити на висту улюбленця через вентиля- ційну трубу і там застрягли. Колись редакція одержува- ла листи на зразок: «Моя подруга день і ніч слухає пісні Тото Кутуньо. Поясніть їй, що то все дарма, бо він старий для неї і живе в Італії». Не колись, а недав- но нам дзвонили: «Музика «Модерн токінг» житиме вічно!». А тепер нема ні дуєту, ні таких відгуків і листів... Може, публіка охо- лода до розмноженого в радіо-, теле-, грам-, форо-, відео-варіантах «диско»?

Може. Однак, мабуть, на О. Барикіна, В. Преснякова, В. Кузьміна, Т. Петриненка зали заповнила б.

Тут адресуємо до інстан- цій, які по штату відносять за- прошеннями на гастролі. «Позаштатні» ж (по них при- їздили і композитор О. Ма-

Це правда. Потрібні. Ко- му? Наведемо думку жур- налу «Социологические ис- следования»:

«Серед «металістів» бага- то осіб невротизованих, з високим рівнем тривож- ності. Чи випадково це? Як тут роль «важкого металу»? Одержані нами дані дозво- ляють сформулювати таке припущення: групи «мета- лістів» — своєрідні «соці- альні ніші», «культурні ге- то», де збираються підліт- ки, вже невротизовані, з

тих класикою. Киянин Ігор Жук, приїзд якого «проби- налу» «Социологические ис- следования»:

жуків та тріо «Меридіан» усього не охоплює. От аб- і тільки відділення музтова- риства «охоплює» ще раз творчу групу «П'яти вечо- рів». Щоб вона приїхала в жовтні. Цю обіцянку публі- ка зустріла овацією...

Н. ЧЕРСЬКА,
В. ЮКАЛОВ.

На знімках: (зліва) учасник «П'яти вечорів» спі- вак із Білорусії Михайло ГРИЦКЕВИЧ та автор і ви- конавець власних пісень Ігор ЖУК.

Фото В. ГРИБА
і О. ЖЕЛЕЗНЯНА.

що Роберт Шуман під'я- сував безіменного пальця до стелі (щоб не заважав грати), аж поки не скалічив, і відтоді твори композито- ра виконувала тільки його дружина? А знаєте, що по- чаткові рядки «Евгения

га в авторській інтерпрета- ції стає ніби своєю, зрозу- мілою.

— Прибічники академіч- ного стилю навчання му- зики, — продовжив М. С. Казінік, — називають наш методи шарлатанством...

НЕ ПРИГАДУЮ де, але цей фільм дуже «взували». За ходульність, вторинність. Порівнювали його з «Кур'єром» (до якого роси і рості), з «Акселераткою» (до якої майже опустився), зі «Зломщиком» (у яко- му хоч щось є). А тут розумійте так — нема. Глядач на фільм не раввся. Хоч і назва у нього інтригуюча — «Шантажист», і рекла- ма через кінороликів й афіші була зваблива, і автор сценарію Е. Володарський — не ос- татнє ім'я в кінодраматургії. Та й адрес- ність перспективна — молодіжна, а саме юні, як відомо, становлять 70 процентів на- шої кіноаудиторії. Чого ж стрічка не схви- лювала? Чому нам не стискує горло, коли дубуватий і нахабнуватий парубічко, ба- теньків синок, убиває свого друга — мило- го й доброго хлопця, котрому ми протягом усього фільму співчували?

Вважаю, тому, що «хороше» й «погане» в характерах і ситуаціях призначалося (не в задумом авторів, а за результатом їхніх трудів) нашому оку, вуху й мозку, але не серцю. У фільмі, насиченому цілком реалі- стичними образами й подіями, з досить ди- намічною і компактно побудованою фабу- лою — нуль напівтонів. Нуль моментів, у які можна не просто передихнути від ка- м'яного мерехтіння облич і розмов, а застроїтися на душевну хвилю героя, прожити його боєм. Пригадайте із «Сім- надцяти миттєвостей весни» дві миттєвості: побачення Ісаєва-Штірліца з дружиною і святкування ним Дня Червоної армії: пауза кілька кроків, скупий рух, погляд... Хвили-

ни екранного часу, а за ними — головне в житті людини... Тут теж наводяться фоку- си — на Мишка (його грає син Олега Єф- ремова Михайло) та Валерія Юрійовича, та це не більш, ніж крупні плани. Дивлячись на них, думаєш про красні очі і прики- даєш, стільки ж затягли оці модні окуля- ри, а не про стіхії, що нуртують у душах...

Далеченько, десь на четвертому плані, звучить у фільмі ностальгія по старій (а да- лі й проситься слово «добрий») Москві, по дитинству, по хлопчачій дружбі, в якій усе, як сказав Хемінгуей, чисто і ясно. Про це подбали художник і оператор, показавши поетичну столичну місцину — Патріарші ставки і ретро-провулки з майже музейни- ми рішчистими воротами. Тут, у вторін- них деталях, і сконцентрована вся дасть- же чіткий поділ на «пегатив» (Генка, його батьки, директор школи, класний, ке- рівник) і «позитив» (мати Мишка, її друзі,

керівник Мишкової фотостудії). Подруга ж Мишка й Генки виступає в основному як об'єкт демонстрації карденівських туале- тів, її місце власниці машини, через яку й закрутився кримінал, з не меншим успіхом міг би зайняти й будь-що з класу...

До речі. Приятелька Генки боялася, що батько повернеться з відрядження і спитає

за розбиту машину. Вона стоїть у дворі, а на час ремонту й геть зникає. Так дозво- лить запитати: як же це мати Алі ні разу не кинулася, що з автомобілем не все гаразд? А епізод із украденою камерою: чому нам тільки раз показали не дуже симпатичного мільйонера, а далі зовсім нічого не дові- дуємося про хід слідства? Якщо це й укол правоохоронцям, то надто вже безболісний. А скоріше всього автори фільму елемен- тарно забули про логічну необхідність роз- робки цієї лінії.

Такі технічні нестиковки дуже розкиту- ють і без того склепу зі штампованих сма- точків (астрономічно віддалені внутрішні

світи педагогів та школярів, добрі актори- псевдахи, злі, амбіційні від достатків бать- ки, неприйняття сином можливого одру- ження матері) конструкцію стрічки.

А якби мене спитали, на чому фільм усе ж тримається, я б засумнівалася, що на Мишкові, хоч він і задуманий як голов- ний тут. Його переграє батько Олега. Переграє і драматургічно, і особливо актор- ськи. Перетасуємо в пам'яті ролі О. Шир- віндта: самовдоволені дуболоми, лизоблю- ди, кар'єристи, плейбої, пайостанніші боягу- зи... У нуворніші з «Шантажиста» вга- дуються всі ці риси. А найгостріше просту- пає одна — щоб усе «шито-крито». Цим пристрастним бажанням Валерій Юрійович «дістав» усіх: і Мишка, і матір його, і її колеги, і Аню, і власного сина та дружину. Дешо псує образ заїжджена метафора — краще б дітей виховували так, щоб вони не крали й друзів не зраджували, ніж собак мало не на руках носили. Але й вона грає на зловісню силу цього мефістофеля, що справа й зліва грабає чужі душі. Чию карбованцем, чию образою, чню погрозою, чню — люб'язністю сзуїта... Валерію Юрі- йовичу доведеться, звичайно, постраждати, коли Генку посадять. Та він зі шкіри випне- ться, щоб спочокві скоротили строк. Мо- же, й справді Мишків шантаж, підлий сам по собі, стосовно цього негідника — спра- ведлива кара? Справедлива тому, що єдино можлива? Тільки й зостається в пам'яті від фільму, що це питання...

Н. ДАНИЛЕНКО.

Мефістофель із патріарших ставок

1. ЦИТАТИ НЕ БЕЗ МОРАЛІ

С ПОЧАТКУ процитуємо один важливий для даної теми документ:

«Виконком районної Ради народних депутатів повідомляє, що приміщення колишньої церкви, яке знаходиться на території Павлиської СШ імені В. О. Сухомлинського, на обліку в Товаристві охорони пам'яток історії і культури не стоїть, тому що не є пам'ятником архітектури і не має історичної цінності.

Павлиська селищна Рада та дирекція школи кілька років тому вже порушували питання про капітальний ремонт даного приміщення з метою створення у ньому планетарію, на що потрібно 100—150 тисяч карбованців. Таких грошей поки що ніде взяти.

Стосовно використання приміщення колишньої церкви під спортивний зал повідомляємо, що в проєкті шкільного комплексу, який будуватиметься в 12-й п'ятирічці, передбачено великий спортзал.

Про підземний хід, на який вказує громадянин О. Шевченко, в наявних історичних документах та архівах про Павлиш даних немає...»

Ця офіційна відповідь за підписом голови Онуфріївського райвиконкому датована 1984 роком. Тепер наведемо кілька рядків із листа до редакції молодого павлишця І. Удодя, який датовано роком 1988-м:

«...Збудували у нас ще один музей, а нашіщо він потрібен, ніхто не знає... Затрачено великі гроші, а музей після будівництва не працює два роки. Виникає питання: для чого він стоїть, адже можна було збудувати спортзал, у ньому завжди було б немало людей, і була б від цього користь...»

Уже з цих цитат можна зрозуміти: спортзалу, обіцяного у 1984 році, досі будувати не почали. А як же з колишньою церквою? Стоїть. Правда, стіни ще більше облізли, вікна побиті, а за старезними кованими дверима та товстезними мурованими стінами, що нагадують фортечні, зберігається всякий непотріб, старі парти, сілськогосподарське знаряддя...

Ось ще рядки з листа І. Удодя: «Говоримо про перебудову, про боротьбу з наркоманією й пияцтвом, а не робиться нічого, так і живемо, сподіваючись, що хтось нам допоможе, адже правління колгоспу не звертає на нас уваги...»

Одразу уточню: увагу на молодіжні проблеми, про які пише Ігор, звернуто. Саме з метою їх обговорення й вирішення зібралися одного дня в Павлиші на нараду з питань перебудови культосвітньої роботи представники багатьох (але, на жаль, не всіх) селищних підприємств, закладів, організацій, були тут присутні й інструктор Онуфріївського райкому партії Д. Федотов, завідувач відділом культури райвиконкому В. Бровченко. Голозувала на нараді секретар парторганізації колгоспу імені Комінтерну О. Таран, яка очолює водночас і новостворену раду секретарів парторганізацій селища. До розмови, що відбулася на нараді, ми ще повернемося, а зараз — трохи про роль і місце Павлиша в житті району.

2. ПРО ХАРАКТЕРНЕ ДЛЯ...

Специфіка життя цього багатолюдного селища визначається, мабуть, найперше близькістю таких промислових міст, як Світловодськ, Кременчук, Олександрія. Чимало павлишан там вчиться, деякі й працюють, продовжуючи жити тут же, в Павлиші. Здавалось би й добре: не поривають зв'язків із рідним домом... На жаль, ідилія не виходить. Характерні для промислових міст молодіжні явища й пов'язані з ними проблеми стають фактом культурного життя Павлиша.

У музеї В. О. Сухомлинського, який діє при школі, де колись працював великий педагог, мені довелося вперше почути про хлопців та дівчат, які щосуботи та щонеділі приходять до музею, щоб почитати, почитати, то на вулицях селища, то на дискотеці в селищному будинку культури, то на танцях в клубі... Хто вони? Нічого певного про це доволі не міг почути, крім: «Мабуть, кременчуцькі чи світловодські, та й наші є, а от хто — не назву на прізвища...». Ділянка, старший лейтенант міліції О. Біцюк був небагатослівним: «Так, буває, появляються. Але нічого страшного, ніякого криміналу: просто розмазювані, чуби гребеняні, руками, буває, розмазують, галасують. А так — ніяких сигналів... Чи бувають взагалі правопорушення серед молоді? Так, бувають, де їх не буває, але то все баловство, а те, що в Павлиші є наркомані, то це не вся правда: їх мало й вони ізольовані... Міліція району взяла шефство над Павлишем, комсомольський оперативний загін дружинників організовується...»

Пригадуючи нині слова Олександра Омельяновича, не можу позбутися думки: якось дуже вже у нього все заспокоїливо виходить. Нічого, мовляв, страшного, як хлопці трохи нахуліганили, із таких можуть і хороші люди вирости, є приклади... «Якщо дехто, буває, утворює, що, від безділля, через те, що дуже багато сили. Кажете, сіна скирту в чоловіка спалили? Та де там скирту — купку сіна, до того ж вона лежала за тином, скраю дороги, а це не дозволяється...»

Важко, звичайно, не погодитися з О. Біцюком, на предмет гуманного ставлення до малолітніх хуліганів, чи стосовно того, що хлопці часто чинять погане з нудьги... Але вбачається в цьому і ще одне: прагнення перекопати і себе, і приїжджого чоловіка: у Павлиші все нормально, підстав для тривоги за молодь нема. Чи ж справді так?

Вже те, що кілька наркоманів, наявних у Онуфріївському районі, живуть у Павлиші, свідчить не на користь самозаспокоєності дільничного. А факти пияцтва у будинку культури та біля нього, вульгарна поведінка молоді на вечорах відпочинку, «вияснення стосунків»? Як би тут все-таки прислухався оперативний комсомольський загін дружинників, та й присутність деякого із районних шефів-міліціонерів!

Певно, й нечіткі уявлення про згаданих тут «неформалів» з міста, які появляються у вихідні дні в Павлиші, збуджуючи різні чутки, породжене «відрубним» існуванням культосвітніх закладів, відсутністю їхнього живого контакту із правоохоронними. Так само відрубно від усіхних закладів і організацій Павлиша існує й сама молодь. Через те планований «вечір довіря», про який сказав мені того дня голова виконкому селищної Ради М. Карета, уявляється справді справою вистраданною і потрібною. На тому вечорі представники влади, адміністрації місцевих підприємств та організацій хочуть поговорити з молодими відверту розмову про молодіжні проблеми. На жаль, у нас із О. Біцюком такої відвертої розмови по суті не вийшло... Жаль, адже говорити було про що.

3. АЛЕ ДЕ ГАРАНТІЇ?

Зате згадаю вище нагада, яка відбулася в Павлиському будинку культури, була від-

що ж, може, це і вихід для чоловіка. Але, звісно, — не вирішення проблем культури і молодіжного дозвілля. Про те, що такі реально існують, свідчать слова учасників розмови.

В. ТОМИЛО, завідувач клубом у Сметанівці:

— Клуб наш новий, та проблеми старі, схожі на ті, що в будинку культури. Легко працювати із школярами. Та, приміром, гурток аеробіки для дівчат-школярок заборонили «з міркувань моральності». Разом з тим, вчителі ближньої восьмички охоче беруть участь у художній самодіяльності, діє хор ветеранів, працює загін дружинників; приходили на вечір і оті «розмальовані» гості з Кременчука, але все обійшлося мирно...

В. РЕЗНИК, секретар парторганізації середньої школи:

— Дозволити учням нашої школи ходити увечері до будинку культури — це значить відірвати їх від навчання та суспільно корисної праці. Не можна, однак, сказати, що ми відірвані від клубної роботи, адже

І. ФІЛІПОВ, секретар комітету комсомолу колгоспу імені Комінтерну:

— Кафе наше теж поки що більше не ентузіазмі сьогодні тримається. Воно потрібне, але будинку культури не замінить.

С. КРИСЮК, парторг райспоживспілки:

— Я свого сина увечері боюся пускати до будинку культури. Тут же увечері такі лайки можна почути, що вуха в'януть!

В цьому налейдоскопі думок і вражень помітно проступає одна: потрібен не просто створений на папері рік тому культурно-спортивний комплекс, потрібна стійка система, яка забезпечувала б не лише зайнятість «безконтрольної» молоді в спортзалі, клубі чи на вечорі в кафе, але й виховання у юних павлишан змалу такі риси й такі переконання, які б стали для них постійним джерелом, небайдужості до громадських справ, захистили б їхні душі від того потоку псевдокультури, носіями якої є наші «жиді» «панки», «металісти», котрі, користуючись пасивністю комсомольців-дружинників, нерідко «здають тон» на молодіжних вечорах, активно пропагують у вечірньому Павлиші свою «неординарність». Мабуть, відсутність такої системи виховання характерна не лише для Павлиша. Чи ж не є сама ідея створення такої системи (можна її назвати й КСК) утопією?

Авторів цих рядків видається, що ні. Не тільки тому, що в Павлиші є для цього неабияка база, прообраз такого комплексу, створений свого часу В. О. Сухомлинським. Головна гарантія — це розуміння багатьма учасниками цитованої тут розмови необхідності перемін і координації дій. Як свідчення своєї поваги до цього колективного розуму хочу висловити з приводу описаного вище і своє.

4. АВТОРСЬКЕ РЕЗЮМЕ

Тому, хто уважно читав ці нотатки, досі, певно, незрозуміло: а до чого ж тут церква, до чого давно збудований, та недіючий музей? Чи, може, вони згадуються прост як мовчазні свідки чисті нерозпорядливості, та й по всьому? Що ж, якоюсь мірою — так. Але й не тільки.

Шунаючи вирішення проблем молодіжного дозвілля, О. А. Шевченко та його однієї думці-комсомольці дивилися й дивляться на церкву як на приміщення із міцними стінами й високою стелею, придатне для спортзалу. Тим більше — коли там все одно знаходиться склад всякого непотребу. Що ж, зробити із такого складу музей — цілком прийнятно. Але спортзал... у храмі?

Автор цих рядків є переконаним атеїстом. Та чи слід сьогодні нам, атеїстам, легковажно відмахуватися від того, що скажуть про нас люди найстаршого віку, для яких приміщення церкви все ще залишається храмом, хай і занедбаним, що скажуть просто віруючі (а їх у Павлиші не так мало)? І потім — чи так уже рішуче «немає історичної цінності» павлиська церква, як сказано у наведеному на початку цих нотатків документі? Дозволимо собі з тим не погодитися. Адже вона довгий час була часточкою життя нашого народу. Чи ж правильно, посилюючись на колишню культурну приналежність приміщення, відкидати його значення як матеріального суб'єкта певної історичної епохи? Чи не настав час по-новому, з відстані часу переглянути своє ставлення до подібних споруд? На сьогодні церква є, без сумніву, найдавнішою монументальною спорудою селища і вже тому має певне значення. Створення на її базі планетарію, чого безрезультатно добувалися довгі роки павлишці, чи, скажімо, музею атеїзму, — справа, яка нині могла б добре прислужитися й відтворенню почуття історичної спадкоємності, відсутності чийсь слабкості якого так сумно позначається на ставленні теперішньої молоді до предківської землі, до культурних і духовних надбань свого народу. Врешті, в силу свого колишнього призначення церква могла б стати ще й прекрасним концертним залом для акапельного співу, для класичної музики... Чи, може, тут ми у своїх мріях-припущеннях зайшли занадто далеко?

Справа не в тому, чим стане колишній «божий храм» завтра — храмом науки, храмом музики чи храмом історичної пам'яті. Тут важливе інше — чи ж появиться у нових поколіннях павлишан ще одна дивна ниточка, яка єдиною їх із минулим і сьогодні своїм краєм...

Хтось, може, скаже: для чого ці розбалакування про планетарій, про історичну пам'ять, коли людям потрібен саме зараз, а не колись, спортивний зал, коли треба шукати коштів на будівництво спортивного комплексу, яке такі все ще планують розпочати в нинішній, 12-й п'ятирічці? Мабуть, вичерпну відповідь на таке цілком резонне зауваження дати нелегко. Але задумаємось і ось над чим: хіба раз на догоду сьогочасним інтересам люди втрачали щось вище, важливіше — вічне?

ПРО СТАРІ ПРОБЛЕМИ В КОНТЕКСТІ НОВИХ ЧАСІВ

діє підлітковий клуб «Юність», беремо участь у тематичних вечорах...

О. ШЕВЧЕНКО, колишній морський офіцер:

— Щосуботи й щонеділі зустрічаємо молодих людей, які не визнають моральних чорн. Це в основному робітники й учні з міста. Кількість читачів бібліотеки, взагалі людей, що цікавляться громадськими важливими справами, катастрофічно падає, наступає бездуховність, поширюються негативні явища (пияцтво, бува, під самим БК). А про кооперування коштів на потреби культури безплідні розмови ведуться вже щонайменше протягом 10 років.

Стільки ж часу говориться про кадри для культури. Ясно одне: доки ці кадри будуть приїжджі зі Світловодська та Кременчука, у нас своєї культури не буде...

Н. ЯНКОВА:

— А кременчуцькі й не зацікавлені, щоб у нас були свої кадри! Доки ж директор середньої школи буде забороняти ходити нашим дітям до музичної школи, мотивуючи це тим, що їм небезпечно переходити дорогу? Бо втрачають від цього і діти, і майбутню культуру. А таке ставлення до всяких заходів, які проводяться за межами середньої школи, характерні для її колективу не один рік. Коли ж прилучати дітей до музики, до самодіяльності, — тоді, як школу закінчать?

В. СУХОМЛИНОВА, бібліотекар:

— При такому ставленні й появляються у нас люди, чужі свого коріння, всякі там «металісти», або просто байдужі і до книги, і до самодіяльності, і до всякої громадської роботи...

На випадкову присутність на зборах проти-ставляли практичну роботу середньої школи нині — тієї, яка існувала при В. О. Сухомлинськом. Мабуть, тани варто вчительському колективу, нинішньому директорів Г. К. Настасєву прислухатися до критики, яка на їхню адресу звучала того дня особливо часто.

Не менше говорилося, на цей раз в позитивному плані, про появу у селищі нового молодіжного кафе, про вечори, які там проводяться по черзі для різних трудових колективів Павлиша. Та кафе, на жаль, хоч і цікаві там вечори, й конкурси усілякі бувають, — це ще не вирішення проблеми. Не вирішення хоч би тому, що так можна охопити тільки незначну частину павлиської молоді. До того ж, діяльність кафе обернулася ще одним боком, про що сказала О. І. Таран: з появою кафе робота в БК ще більше затихла.

Постскрипtum. Наостанок хочеться ще раз повернутися до тієї незвичайної наради активу селища (на яку з'явилися, до речі, не всі, хто мав би бути зацікавленим обговорюванням питань). Тоді, у самому розпалі дискусії, О. Таран запитала думку з приводу зачеплених проблем у представника райкому комсомолу О. Пітенка. Відповідь Олександра була дещо незвичною, він сказав:

— Не знаю!

Звичайно, виробити певну думку на дану проблему якщо не самому Олександрові, то райкомівському комсомолу в цілому, доведеться без цього можна просто лише осторонь. Але те, що райкомівський працівник не став ховатися за глянцеві фрази, які нічого не висловлюють, свідчить багато про що. І про те, зокрема, що час тріскаючих фраз минає. Настасєва пора для ділових розмов, за якими йдуть конкретні справи. У Павлиші така розмова відбулася. На черзі — справи.

Онуфріївський район.

П. СЕЛЕЦЬКИЙ.

ПОНЕДІЛОК

28 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (I програма)

15.30 — Новини. 15.45 — Прем'єра док. телефільму «Світлі інії». 16.35 — Новини. 16.40 — «Автограф». Літературна вікторина для старшокласників. 17.55 —

«Пульс». 18.25 — Виступ артистів Камерного єврейського музичного театру в концертному залі «Олімпійський». 19.10 — Сьогодні в світі. 19.30 — «Винні». Прем'єра фільму-спектаклю Московського театру імені Мосради. Автор О. Арбузов. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор

21.50 — Продовження фільму-спектаклю «Винні». 22.45 — Сьогодні в світі. 22.55 — «М. Горький. «Останні роки». Док. фільм.

УТ

17.00 — Новини. 17.10 — Срібний дзвіночок. 17.30 — «День за днем». (Кіровоград).

17.45 — «Зустрічі на хуторі «Надія». (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «По совісті». Прем'єра циклу. 20.05 — Концерт. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Худ. фільм «Роль у повітрі». 23.10 — Вечірній вісник. 23.30 — Телеспортсмена.

ЦТ (II програма)

13.50 — «Успіх». Худ. фільм із субтитрами. 15.15 — «Іхали ведмеді...». Док. телефільм. 15.45 — Грають М. Ройков і республіканський народний ансамбль «Росія». 18.00 — Новини. 18.10 — Міжнародна панорама. 18.55 — Футбол. «Ди-

намо» (Мінськ) — «Динамо» (Москва). У перерві — 19.45 — Вечірня казка. 20.50 — Прем'єра телефільму «Красавка». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Екран друзів. «Багато років згодом». Худ. фільм. (КНДР). 23.05 — «Ранкова пошта» (повтор). 23.35 — Новини.

ВІВТОРОК

29 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (I програма)

8.30 — «120 хвилин». 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 1 і 2 серії. 10.45 — Новини. 10.55 — «Автограф». Літературна вікторина для старшокласників. 15.30 — Новини. 15.45 — «Зергер». Передача м. Фрунзе. 16.10 — Фільм-дитим. «Якщо ти об'явля...». 17.15 — Новини. 17.20 — До Всесоюзного тижня музики для дітей та юнацтва. Ви-

ступ дитячих колективів художньої самодіяльності. 18.20 — Мультифільми. 18.50 — Сьогодні у світі. 19.10 — До XIX Всесоюзної партійної конференції. Перебудова: шляхи розвитку. 19.55 — «Спогади про Аріо Бабаджаняна». Концерт з участю М. Магомаєва. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 1 серія. 22.55 — Сьогодні у світі. 23.05 — «Діючі особи». «Маковий вир».

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Народні таланти. 9.45 — Доброго вам здоров'я. 10.10 — Ліричні мініатюри. 10.45 — М. Горький. «На ділі». Вистава. В перерві — Новини. 17.00 — Новини. 17.10 — Срібний дзвіночок. 17.30 — Програма передач. 17.35 — «Троє поросят». Вистава для дітей. 18.10 — Телефільм «Багато років згодом». 18.30 — «Горизонти кооперації». 18.45 — Українські наспіви. 19.00 — Акту-

альна камера. 19.35 — Прем'єра телефільму «Не в казці сказати». 19.55 — Перлина душі народної. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — І твоя музика. 22.50 — Вечірній вісник. 23.10 — Музичний фільм «Думи мої».

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Концерт ансамблю «Лад». Палац культури профтєхосаїти Таджикиської РСР. 8.45

— О. Арбузов. «Винні». Фільм-спектакль Московського театру імені Мосради. 11.05 — Французька мова. 1-й рік навчання. 11.35 — Прем'єра фільму-концерту «Музична подорож Каракал-пайло». 12.10 — «Острів скарбів». Худ. телефільм для дітей. 1 серія. 13.10 — Французька мова. 2-й рік навчання. 13.40 — «Цей фантастичний світ». За оповіданнями Р. Бредбері та Р. Шеклі. 14.50 — Новини. 14.55 — «Багато років згодом». Худ.

фільм. 16.10 — Прем'єра док. фільму «...і про Пашу Іванова». 18.00 — Новини. 18.10 — Ритмічна гімнастика. 18.40 — Музичний кіоск. 19.10 — «Про Ейзенштейна». 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «...до шістнадцяти і старші». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Камера дивиться у світ». 22.50 — Новини. 22.55 — Лауреати Міжнародного конкурсу імені П. Чайковського. М. Хо-міцер.

СЕРЕДА

30 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (I програма)

8.30 — «120 хвилин». 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 1 і 3 серії. 10.55 — Новини. 11.05 — Мультифільми. 15.30 — Новини. 15.45 — «Справи турботи агропрому». Прем'єра док. фільму «Час ділі». «Одна голова добре...». 16.30 — Дітям про звірат. 17.00 — Новини. 17.05 — Наука: теорія, експеримент, прак-

тика. 17.35 — До Всесоюзного тижня музики для дітей та юнацтва. Зустріч з композитором Є. Крилатовим. 18.35 — Філософські бесіди. 19.20 — Сьогодні у світі. 19.40 — Кафе «Централь». Про культурні зв'язки СРСР і Австрії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 2 серія. 23.00 — Сьогодні у світі. 23.10 — «Алеґро». Фільм-бадет.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Адреси друзів. 10.05 — Грають музиканти. 10.35 — Новини. 17.00 — Новини. 17.10 — Срібний дзвіночок. 17.30 — Агрозом: проблеми, пошуки. 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.10 — «Екран молодих». Сімейний підхід. (Кіровоград). 18.45 — Телефільм. (Кіровоград). 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — О. Гончар. «За мить щастя». Літературний театр. 20.15 — До XIX Всесоюзної

конференції КПРС. «Звірімо час». В парторганізаціях Хмельницької області. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Молодіжна студія «Гарт». 23.20 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Концерт ансамблю пісні і танцю УВС м. Алма-Ати. 8.40 — Фільм кінорежисера А. Згуріді. «Стежкою джунґлів». Науково популяр-

ний фільм. 9.50 — Німецька мова. 1-й рік навчання. 10.20 — «Перерва». «Наш друг Пишичтай». Мультифільм. Випуски 4-5. 10.50 — «У злагоді з природою». Док. фільми «Там, високо в горах». «Право на постріл». 11.35 — «Острів скарбів». Худ. телефільм для дітей. 2 серія. 12.40 — Німецька мова. 2-й рік навчання. 13.10 — «Цей фантастичний світ». За мотивами оповідань О. Беляєва, А. Азімова, Ф. Чиландера. 14.30 — Новини. 14.35 — Денний сеанс

повторного телефільму «Дні хірурга Мішкіна». Худ. телефільм. 1 серія. 15.45 — Музика в Рундальському палаці. 18.00 — Новини. 18.15 — Служу Радянському Союзу! 19.15 — Вечірня казка. 19.30 — Із репертуару ського репертуару П. Чайковського. Концерт. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Продовження концерту. 22.50 — Новини. 23.00 — Екран док. фільму. «Я пам'ятаю мить прекрасну».

ЧЕТВЕР

31 БЕРЕЗНЯ

ЦТ (I програма)

8.30 — «120 хвилин». 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 3 серія. 9.50 — До Всесоюзного тижня музики для дітей та юнацтва. Зустріч із композитором Є. Крилатовим. 10.50 — Новини. 11.00 — «Діючі особи». «Маковий вир». 15.30 — Новини. 15.45 — «Портрет сучасника». Прем'єра док. фільмів «Спочатку було слово». «Вачити

невої революції». 16.00 — «Знайомтесь, Мальта». Кінонарис. 16.30 — Новини. 16.35 — Мультифільми. 17.00 — «Музичні скарби». 1. Гайда. Симфонія № 40 фа мажор. 17.25 — «Вчимося демократії». 17.55 — «...до шістнадцяти і старші». 18.40 — Сьогодні у світі. 19.00 — К. Воробйов. «Доля і книги». 20.25 — «Супутник телеглядача». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови.

21.50 — «Музика в ефірі». В перерві — 22.45 — Сьогодні у світі.

УТ

17.00 — Новини. 17.10 — Срібний дзвіночок. 17.30 — Естрадний концерт. 18.10 — Тверезість — норма життя. 18.30 — Для школярів. «Варіант». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — М. Горький. «Старий». Телевистава. 20.40

— Кіноанонс. Телевистава. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Продовження телевистави «Старий». 23.10 — Новини. 23.20 — Світ поезії.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.20 — Концерт ансамблю «Хілола». Узбецької РСР. 8.40 — Фільм кінорежисера А. Зв-

рді. «Чорна Гора». Науково-популярний фільм. 10.10 — Іспанська мова. 1-й рік навчання. 10.40 — «Місячний вальс». Фільм-балет. 11.20 — «Острів скарбів». Худ. телефільм для дітей. 3 серія. 12.20 — Іспанська мова. 2-й рік навчання. 12.50 — «Цей фантастичний світ». За п'єсою Р. Бредбері «Пірава». 13.50 — «Бюро знахідок». Мультифільм. 14.25 — Новини. 14.30 — Денний сеанс

повторного телефільму «Дні хірурга Мішкіна». 2 серія. 15.35 — «Світ твоїх захоплень». Док. телефільм. 18.00 — Новини. 18.15 — «Сільська година». 19.15 — «Рай дуга». Народні мелодії Бангладеш. 19.30 — Ритмічна гімнастика. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Для всіх і для кожного». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «Змова». Худ. фільм. 23.15 — Новини.

П'ЯТНИЦЯ

1 КВІТНЯ

ЦТ (I програма)

8.30 — «120 хвилин». 8.35 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 3 серія. 9.50 — До Всесоюзного тижня музики для дітей та юнацтва. Зустріч із композитором Є. Крилатовим. 10.50 — Новини. 11.00 — «Діючі особи». «Маковий вир». 15.30 — Новини. 15.45 — «Портрет сучасника». Прем'єра док. фільмів «Спочатку було слово». «Вачити

землю». 16.30 — «Чого і чому». 17.00 — Новини. 17.05 — Прем'єра мультифільму «Судді і мандрівники». 17.15 — Програма Білоруського телебачення. 18.30 — Дитячий гумористичний кіножурнал «Смалі». 18.40 — «Життя і творчість». 19.40 — Сьогодні у світі. 19.50 — Прем'єра телефільму «Гра в детектив». 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Прем'єра худ. телефільму «Життя Кліма Самгіна». 3 серія. 23.05 — «Погляд». Вечірня

інформаційно-музична програма.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Музичний фільм «Буваляшні». 9.55 — Літературний театр. М. Зощенко. 10.35 — Шкільний екран. 9 клас. Фізика. 11.05 — Художній фільм «Роль у по-вітрі». 12.25 — Новини. 12.40 — Молодіжна студія «Гарт». 17.00 — Новини. 17.10 — Срібний дзвіночок. 17.30 — Економіка плюс на-

ука. 18.00 — «День за днем». (Кіровоград). 18.15 — Мультифільм «Плюх та Пліх». (Кіровоград). 18.25 — Наші довідки. (Кіровоград). 18.30 — Актуальна камера. 19.00 — Кубок федерації футболу СРСР. «Динамо» (Київ). «Динамо» (Мінськ). 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Майстри гумору. Конкурс самодіяльних виконавців. 23.05 — Новини. 23.20 — О. Гончар. «На ності». Телевистава.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Навчальна програма. «Інтеракція і якість». Науково-популярний фільм. 8.35. 9.35 — Історія. 4 кл. Велика Перемога радянського народу. 9.05 — Англіійська мова. 1-й рік навчання. 10.05 — Учень СІТУ. Л. Толстой. «Війна і мир». Історія написання роману. 10.35. 11.35 — Географія. 5 кл. 11.05 — Англіійська мова. 2-й рік навчання. 12.05 — «Змова». Худ. фільм.

13.30 — «Історик». 13.50 — Новини. 13.55 — Денний сеанс повторного телефільму «Дні хірурга Мішкіна». 3 серія. 18.00 — Новини. 18.15 — Клуб мандрівників. 19.15 — Хорей. «Крила Рад». ПСНА. 2 і 3 періоди. В перерві — 19.50 — Вечірня казка. 20.45 — Народні мелодії. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Свято танцюристів м. Владивосто. 22.55 — Новини. 23.05 — Вальси і мазурки М. Глінки виконує В. Кашмишов.

СУБОТА

2 КВІТНЯ

ЦТ (I програма)

8.30 — «120 хвилин». 8.35 — «Чого і чому». 9.05 — «Джерело». 9.35 — «Луна-чарський. Нарком». Док. фільм. 10.30 — «Фестиваль Індії в СРСР». 10.50 — Поезія В. Костров. 11.20 — «Для всіх і для кожного». «Обличчя до проблеми». Обговорення проекту Закону «Про кооперацію в СРСР». 12.10 — «Концерт-вальс». 12.50 — Хвиля поезії. 13.25 — «В країнах соціалізму». 13.25 — «Наша спад-

щина». Телевистава. 14.40 — До XIX Всесоюзної партійної конференції. Худ. фільм «Людина на своєму місці». 16.20 — «Очевидне-неймовірне». 17.20 — Мультифільм. 17.40 — Редакція міжнародного життя представляє. «Важкі дні Панамы». Теленарис. «Європа — наш спільний дім». 18.40 — «Сімейний екран». «Друг мій, Колька». Худ. фільм. 20.10 — Концерт об'єднаного духового оркестру автопідрисств Москви. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — «В суботу ввечері». «Світ дитячого те-

атру». Передача 1. 22.40 — Новини. 22.50 — Телевізійне знайомство. А. Пугачова.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — На хвилі дружби. 10.30 — Революцією покликани. Передача 4. 11.00 — Кінопрограма «Дивовижний світ природи». 11.45 — Циркова програма. 12.15 — «На шляхах республіки». Погода. 12.20 — Музичний фільм «Військова музика». 12.45 — Доброго вам здоров'я. 13.15 — Новини. 13.25 — Худ. фільм «Ву-

сатий нянь». 14.35 — «Автограф». 15.55 — «У нас на гастролях». Телевистава. 16.00 — «Земле моя». Комплекс «Дунай—Дніпро». «Вути чи не бути?». 17.00 — Суботні зустрічі. 18.30 — Телефільм «Роздуми про казку». 18.45 — «Скарби музеїв України». 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — «Відеоміні». Музична розважальна передача. 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — До 70-річчя з дня народження О. Гончара. «Живе слово». 23.30 — Вечірній вісник.

ЦТ (II програма)

8.00 — Гімнастика. 8.15 — Студія представляє... «Куранти». 9.00 — День музики С. Рахманінова. 10.00 — Вибране. «Час, що завжди з нами». Док. фільм про А. Коллонтай. 10.40 — «Здоров'я». 11.25 — Спомини про В. Гаршина. 12.25 — «Новатори й консерватори». 13.35 — «Ерудит». «Згадуємо Менделєєва». 14.15 — Філософські бесіди. «Людина». 15.00 — «Чарівники». Фільм-концерт. 15.35 — Мультифільми. 16.05 — День музики С. Рахманінова. «Му-

зичні моменти». 16.40 — Сторінки життя і творчості композитора С. Рахманінова. 17.25 — «Шукай, вітра...». Худ. фільм із субтитрами. 18.40 — День музики С. Рахманінова. Концерт майстрів мистецтв. 19.40 — Прем'єра док. фільму «Еліна Вистріпська. Портрет однієї весни». 20.00 — Вечірня казка. 20.20 — «Далеке — близьке». Прем'єра док. фільмів. 21.00 — «Час». 21.40 — Прожектор перебудови. 21.50 — Концерт студії Останкін з академіком Л. Абалкиним.

НЕДІЛЯ

3 КВІТНЯ

ЦТ (I програма)

8.00 — Новини. 8.15 — Ритмічна гімнастика. 9.00 — Прем'єра док. телефільму «Якутські діаманти». 9.20 — Цираж «Спортлото». 9.30 — «Вчимося». 10.00 — Служба Радянському Союзу! 11.00 — «Ранкова пошта». 11.30 — Кіноафіша. 12.30 — Музичний кіоск. 13.00 — Сільська година. 14.00 — «Здоров'я». 14.45 — «Народна творчість». Телеогляд. 15.15 — На прохання глядачів. Науково-популярний

телефільм «Життя на Землі». (Англія). 5 серія. «Завоювання вод». 16.10 — Новини. 16.15 — «В гостях у казки». «Старик Хоттабич». Худ. фільм. 18.00 — Міжнародна панорама. 18.45 — Недільний кінозал. «Кривоарбатський будинок 12». Док. фільм. «Хлопчик як хлопчик». Мультифільм. 19.25 — Вперше на екрані ЦТ. Худ. фільм «Чужа Віла і Рябий». 21.00 — «Час». 21.40 — Футбольний огляд. 22.10 — Прем'єра фільму-концерту «Гленн Мілер. Серенада місячного сяйва». (США). 23.35 — Новини.

УТ

9.00 — Новини. 9.15 — Ритмічна гімнастика. 9.45 — Худ. телефільм для дітей. «Очікування». 1 та 2 серії. 12.10 — Кіноекран ДАІ. Погода. 12.15 — О. Гончар. «Твоя зоря». В перерві — Новини. 14.25 — «Шопеніана». Балетна вистава Московського музичного театру імені К. Станіславського та В. Неміровича-Данченка. 14.55 — Село і люди. 15.25 — Ви нам писали. 15.50 — ВДНГ УРСР у квітні. Телеафіша. 16.00 — Слава сол-

датська. 17.00 — Програма «Братерство». 18.00 — Мультифільм на замовлення. 19.00 — Актуальна камера. 19.35 — Муз. фільм «Усімшки Нечипорівки». 20.45 — На добраніч, діти! 21.00 — «Час». 21.40 — Худ. фільм. «Смушки нескорених диких квітів». 23.05 — Вечірній вісник. 23.30 — Музичний монітор.

ЦТ (II програма)

8.00 — На зарядку ставай! 8.15 — «Наш сад». 8.50 — «Зірочка». Науково-пізнавальний журнал для школя-

рів. 9.40 — «Портрети». «Всі ті ж ми...». Ліцей. 19 жовтня. 10.55 — «Ерудит». Науково-популярні фільми. 11.35 — «На урок до вчителя...». Урок веде учитель літератури Е. Ільїн. 11.55 — Основи економічних знань. Журнал «Телеоскоп». 12.25 — «Навколо світу». Кіноальманах. 13.30 — Життя видатних людей. Академік А. Ферсман. 14.00 — «Державний кордон». Худ. телефільм. Фільм 1 — «Ми наші новий...». 1 і 2 серії. 16.10 — Прем'єра док. фільму «Душа поета». Із циклу «Вітчизні рідні імена. Про

творчість В. Жуковського. 16.30 — Показують театри країни. В. Коростильов. «Проспект». «Проспект». Фільм-спектакль Театру молоді Литовської РСР. 18.55 — Телевізійний музичний абонемент. До 100-річчя від дня народження Г. Нейгауза. 20.00 — Вечірня казка. 20.15 — «Східний Сибір». Кіножурнал. 20.25 — Ганібол. Кубок володарів кубків. Теловісник. Північ. СКА (Мінськ) — «Медвєдичі» (Югославія). 21.00 — «Час». 21.40 — «Репутація». Худ. телефільм.

На святковий стіл

«Шановна редакціє! Скоро мені виповниться 17 років. У цей день до мене придуть мої друзі. Хотілося б пригостити їх чимось дуже смачним, але чим? От і звертаюся до вас. Дайте, будь ласка, кілька рецептів таких страв. Думаю, що вони сподобаються моїм гостям. З повагою Гриньєш Майя».

САЛАТ ІЗ МОРКВИ І ЯБЛУК

Терту моркву змішують в цукор та обчищені і нарізані тоненькими скибочками яблуками. Можна покласти дрібно нарізані чорносливи, попередньо замочені у гарячій воді на 20–30 хв. Перед подаванням заправляють сметаною.

Треб: 4 морквини, 2 яблука, 1 чайна ложка цукру-піску, 4 чорносливи, 1/2 склянки сметани.

САЛАТ ВЕСНЯНИЙ

Більшу частину вареної обчищеної моркви, свіжих огірків, твердого сиру нарізають соломкою, додають сіль і все перемішують з майонезом. Укладають у салатницю гіркою і прикрашають фігурно нарізаними продуктами, що залишилися, і зеленню. Треба: 1 тепличний (великий) огірок, 2 морквини середніх розмірів, 150 г. твердого сиру, 4 столові ложки майонезу, зелена цибуля, сіль за смаком.

СОЛЯНКА

М'ясо нарізають кубиками по 30–40 г і обсмажують на смадці. Додають тонко нарізану ріпчасту цибулю, посипають пшеничним борошном, сіллю, перцем. Вливають трохи кип'ячої води і добре перемішують. Тушують при слабкому кипінні. В міру того, як рідина випаровується, додають води. Кладуть квашену капусту і тушують до готовності.

Треб: 400 г яловичини (м'якоти), 500 г квашеної капусти, 80 г сала, 2–3 цибулини, 1 ст. ложка пшеничного борошна, по 1/2 чайної ложки солі, чорного меленого перцю.

М'ЯСО, ЗАПЕЧЕНЕ З ЯБЛУКАМИ

Варене охолоджене м'ясо пропускають через м'ясорубку, додають обчищені, звільнені від насіння і подрібнені яблука і ще раз пропускають через м'ясорубку. Після цього додають збиті на піну білки і обережно перемішують. М'ясо викладають на змащене маслом деко або сковороду, розрівнюють поверхню, оббризкують розтопленим маслом і запікають у духовці.

Треб: 400 г м'якоти яловичини, 1 яйце, 2–3 яблука, 1 столова ложка вершкового масла, сіль за смаком.

ТОРТ «СВЯТКОВИЙ»

Яйця розтирають з цукром, додають сметану, какао-порошок, подрібнені і

злегка підсмажені ядра горіхів, розпарений ізолю, добре перебрані і промиті, погашені оцтом соду, просіяне борошно. Усе добре перемішують, ділять його на дві частини і випікають коржі. Коли вони охолонуть, просочують кремом і з'єднують. Верх та боки торта обмазують кремом та прикрашають злегка підсмаженими подрібненими ядрами горіхів.

Для приготування крему м'яке вершкове масло збивають, поступово додаючи згущене молоко, до утворення однорідної маси. Вливають апельсиновий або лимонний сік і збивають (крем має бути пухким).

Для торта треба: 1

склянка цукру-піску, 6 яєць, 2 склянки сметани, 1 ст. ложка какао-порошку, 1/2 склянки пшеничного борошна, 1/2 склянки ядер волоських горіхів, 1 склянка ізолю, сода на кінчику ножа, 1 чайна ложка оцту. Для крему: 1 пачка вершкового масла, 1 склянка згущеного молока, сік 1 апельсина або лимона, 12 волоських горіхів.

НАПІЙ

ЧОРНОСМОРОДИНОВИЙ З МОЛОКОМ

В холодне молоко покласти цукор, влити сік чорної смородини, розмішати і зразу ж подати до столу. Сік можна замінити чорносмородиновим си-

ропом без додавання в молоко цукру.

На 1 порцію: молоко — 150 мл, сік чорносмородиновий — 50 мл, цукор — 20 г.

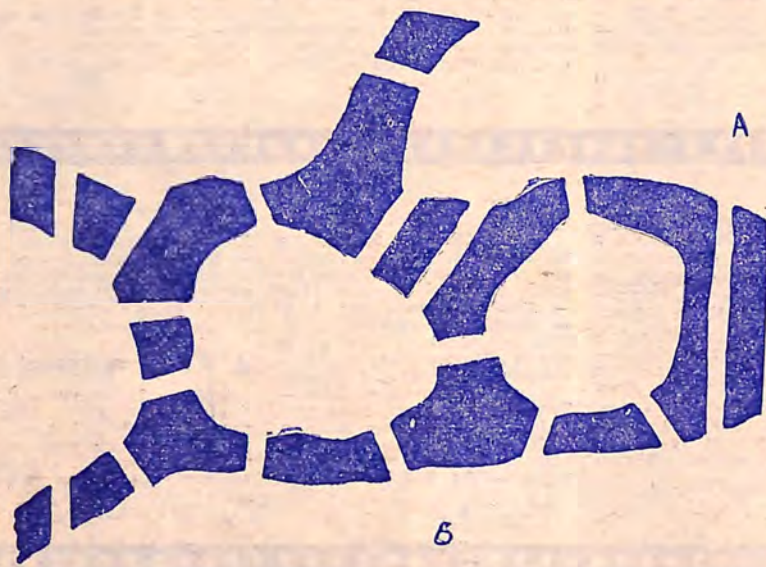
ГОГОЛЬ-МОГОЛЬ ВИШНЕВО-МЕДОВИЙ

В міксер випустити куряче яйце, додати мед, вишневий сік, холодне молоко і збити до отримання однорідної маси. Подавати охолодженим.

На 4 порції: 60 мл соку, 180 г меду, 1 яйце, 400 мл молока.

* * *

Окрім того, до торта або тістечок подають гарячі напої: каву, чай.

ЧАРІВНІ МОСТИ

Уявіть собі, що нижче за течією ріки Інгул утворює острови, на які перекинуто «чарівні» мости.

Завдання практику: вам треба вийти з точки «А», пройти по всіх мостах і потрапити в точку «Б», але так, щоб по жодному ви не пройшли двічі, інакше такий міст буде розведено і ви не потрапите в пункт призначення.

У перехідному віці

ВІСІ

Косметичні процедури в цей час необхідні тільки при наявності чорних крапок — вугрів та прищів, які можуть з'являтися не тільки на обличчі, а й плечах і грудях. Попереджують та лікують діють і природні фактори: перебування на чистому повітрі, систематичні купання, вживання у великих кількостях овочів та фруктів, для сонячних променів.

Можна робити і таку маску з білої глини (глюконату кальцію). Розвести 2 ст. ложки білої глини в порошок з 10–15 каплями лимонного соку і 20–30 г спирту до консистенції каші, нанести на обличчя на 15–20 хвилин. Змити холодною водою.

При наявності прищів, які супроводжуються різним ускладненнями, потрібен курс лікування, призначений лікарем-спеціалістом.

ПАЛЬМА ПЕРШОСТІ—ЗА ІНДІЄЮ

У 1638 році московських послів Василя Старкова та Василя Неверова, відправлених з багатьма царськими подарунками до західномонгольського Алтин-хана, з почестями приймали на озері Упса. Під час обіду гостей поїли невідомим їм гірким зеленим відваром. Посли з великою неохотою ковтали мутну пахучу рідину. Проводжаючи поважних

гостей, хан не скупився на подарунки. Серед безцінних дарів — в'язки з двохсот соболів, дорогі цінні камені та інше — були й дві сотні «бах-ча». «Чай для заварки», — так пояснили драгомани. Проводжаючи радилі: беріть, не пожалкуєте, це ліки.

Нагода покуштувати дари появилась досить скоро. Захворів хтось із придворних. Відварили йому того зілля, дали випити. І

ці сімнадцятого століття продаватися у московських лавках. Звідтоді й почали у нас на Русі «ганяти чай».

«Скарбниця світу» — так ще у 1935 році назвав чай Укерс, автор монографії «Все про чай», яка вийшла у Нью-Йорку. Сьогодні цю чудову рослину вирощують у промисловому масштабі тридцять три країни: 16 — в Азії, 11 — в Африці, 6 — в Америці.

чорного. Цю продукцію випускають у різній розфасовці — у пачках, брикетах, банках.

Цікавою є й історія самоварів на Русі. На Заході самовар жартома називали головним російським винаходом.

«Чай люблять усюди. Він — національний напій китайців, англійців та росіян. У старому Китаї перед Новим роком на сімейному вітанні вішали портрети предків та щоденно ставили перед ними їжу — п'ять страв, і напій — п'ять чашок чаю. Як ліки від багатьох хвороб, чай п'ють в Індії, Греції, Туреччині, Італії. Адже його недарма називають «аптекою у склянці».

Про ці та інші цікаві факти з історії чудового напою можна прочитати у книзі В. Хохлачова «Все про чай», яка недавно вийшла у московському видавництві «Агропромиздат».

В. ГРИШИН.

Сатиричним ходом по нетрудових доходах

● Він не зупинявся ні перед чим: довелося зупинити його.
● Аксіома: від збільшення штату прецієнів ідальні порції зменшуються.
● Сучасний акселерат: ще зелений, а рильце вже в пушку.
● Нечистий на руку забруднює власну гідність.
● Парадокс: пригрівав в холодильнику цеху.
● Подеколи обмежений кругозір компенсується безмежними потребами.
● Не давши пасажирів здачи, таксист резюмував: «Щастя не в грошах!».
● Хто купається в розкошах, частенько страждає безсонням.

Борис СЛЮСАР.

М. Світловський.

Для тих, хто в'яже

УЗОР ТКАНИЙ

1 ряд — петлі виворітні.
2 ряд — *1 петля ткани (знімається не пров'язуючись, нитка перед петлею), 1 петля виворітня*.

3 ряд — як 1-й.
4 ряд — *1 петля виворітня, 1 петля ткани*.

Повторювати в 1-го ряду.

УЗОР «ВУЖИКИ»

1 ряд — *2 петлі разом лицьовою, 1 накид*,

остання петля лицьова.

2 ряд — *2 петлі разом виворітньою, 1 накид*, остання петля виворітня.

Повторювати ці два ряди.

УЗОР АЖУРНИЙ ЕЛЕМЕНТАРНИЙ

Кількість петель не парна.

1 ряд — 1 петля лицьова, *1 накид, 2 петлі разом лицьовою*.

2 ряд і всі наступні — так як 1-й ряд.

сцена екран арена

● Недавно у народному студентському театрі «Резонанс» відбулася прем'єра вистави за новістю відомого білоруського письменника Василя Бікова «Піти і не повернутися». Про виставу квітнєвого репертуару буде повідомлено в інших випусках «Сцени, екрана, арени», а наступної п'ятниці, тобто 1 квітня запрошуємо глядачів на виставу за п'єсою О. Івашенка «Поставте хлопчиків трійку». Початок о 19 год. 30 хв. у актовому залі педагогічного інституту імені О. С. Пушкіна.

● Любителів шкір'яного м'яча і всіх, хто любить своє місто, запрошуємо 30 березня о 17 годині завітати до Палацу культури імені Компаніїна, де на вас чекає сюрприз — зустріч із футбольною командою «Зірка»: футболісти поділяться своїми планами на новий футбольний сезон. Коли нарешті наша «Зірка» стане чемпіоном? Можливо, у футболістів є якісь секрети? Більшники, радимо нам побувати на зустрічі!

Редактор
Ю. СЕРДЮЧЕНКО.

«Молодой коммунар» — орган Кировоградского областного комитета ЛКСМ Украины.

На українському мові.

НАША АДРЕСА:
316050. МПС,
м. Кировоград,
вул. Лукачарського, 36.

Телефони: редактора — 2-54-26;
заступника редактора — 2-29-92;
відповідального секретаря — 2-27-65; відділів: комуністичного виховання — 4-66-79, 4-64-21;
комсомольського життя та економії — 2-04-84; учнівської молоді і соціальних проблем — 2-59-82; фотолaboratorії — 4-94-94; оголошень — 4-28-96;
коректорської — 3-61-83.
Газета виходить щосуботи.

Друкарня імені Г. М. Димитрова видавництва «Кіровоградська правда» Кіровоградського обкому Компартії України, м. Кіровоград, вул. Гліни, 2.

БК 09572. Індекс 61104.

Зам. № 134. Тираж 87 250.

Над номером працювали: художник — В. Жуков, складач машинного набору — М. Мушкетер, складачі в'язки — Л. Урса, Л. Старості, коректор — Л. Новіченко, Л. Сердюченко, цитатор — О. Шерби, друкарі — В. Чистяков, А. Озерянський, М. Яновий, відповідальний черговий — В. Бондар.